

ÉLETTÜNK

XXVII. évf. 4. szám (27. Jahrg. Nr. 4.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1995 április.

Az emmauszi tanítványok húsvétja

Írta: JAKUBINYI GYÖRGY gyulafehérvári érsek

Húsvétvasárnap volt, az első húsvétvasárnap. Két vándor halad az emmauszi úton. Fáradtan, csüggedten hagyták maguk mögött Jeruzsálemet. Ők is azok között voltak, akik részt vettek az ünnepen a Szent Városban, akik remélték, hogy a Názáreti Tanítómester, a csodarabbi Isten Felkentje, a Messiás. De már három napja kivégezték, hívei pedig szétszéledtek. Csalódás, üresség, reményvesztettség lett úrrá rajtuk.

Idősen vándor csatlakozik hozzájuk. És fejtegetni kezdi az Írásokat. Bebizonyítja, hogy ennek így kellett lennie. Így volt megírva kezdettől fogva. Érzik, nem lehet közönséges ember, aki így fejtegeti az Írásokat.

„Közben odaérték a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni. De marasztalták: 'Maradj velünk, mert esteledik és a nap már lemenőben van'. Betért hát, és velük maradt. Amikor az asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s odanyújtotta nekik. Ekkor megnyílt a szemük s felismerték. De elűnt a szemük elől. 'Hát nem lángolt a szívünk — mondták —, amikor beszélt az úton és kifejtette az Írásokat?' (Lk 24,13–35)

A két emmauszi tanítvány nem tartja vissza örömét. Menniük kell meg-

oszítani az örömet. Még aznap visszalé-
nek, visszarohannak Jeruzsálembe, hogy megvigyék az örömhírt az apostoloknak is: Láttuk az Urat! Krisztus valóban feltámadt! Az apostolok is boldogan újsá-
golgják: Valóban feltámadt! Megjelent Simonnak!

Az emmauszi tanítványok élménye az elkötelezett keresztény élménye: találkozás Krisztussal. Aki egyszer találkozott vele, „annak lángol a szíve”. Ha el is tűnik szeme elől Krisztus, sohasem tudja

Eltelt az idő, amikor az Egyházat a templom falai közé szorították és a hitet csak lopva lehetett megvallani. Sokan jártak csüggedt fejjel, és azt hitték, hogy mindennck vége. A hitükhöz fűzött remények nem váltak valóra, az egykor befolyásos Egyházat kiűzték a társadalmi életből. A szívekbe rejtve azonban tovább élt a remény.

Az ismeretlen Vándor ebben az időben is elkísérte a reményvesztett híveket. Magyarázta az Írásokat és bebizonyította,

ESTEBÉD EMMAUSZBAN

Albrecht Dürer fametszete, 1511. A „Kis Passio” 48. lapja

elfeledni ezt a találkozást. Nyomban útnak indul, másoknak is megviszi az örömhírt: Krisztus él, találkoztam vele!

Mentünk az úton, életünk útján, talán mi is csüggedten. Nagy reményeket tápláltunk, álmoképeket, amelyek nem valósultak meg. Valaki csatlakozott hozzánk, vagy talán mindig is velünk járt, csak mi nem ismertük fel. Valaki, aki fejtegette az Írásokat, az ismeretlen Ismerős. Majd eljött a boldog felismerés pillanata: az Úr az! Ő hív, Ő jár velem életutamon. Talán el is tűnik abban a pillanatban, de ettől kezdve megváltozott életünk. Célt, értelmet nyert földi vándorlásunk. Megindultunk keresni azt, aki minket keres, keresni azt, akivel találkoztunk. S visszük, visszük az örömhírt másoknak is: Van Isten! Krisztus él! Láttuk az Urat! Valóban ő a mi Megváltónk! A találkozás megismétlődik életünk folyamán, de az az első feledhetetlen marad. S amikor leáldozóban van életünk napja, kérleljük Vándortársunkat: Maradj velünk, mert már esteledik és lemenőben van életem napja!

Eltelt közel félszázad nagypénteke.

hogy ennek így kellett történnie. Kereszt-hordozás nélkül nincs krisztuskövetés, nagypéntekek nélkül nem virrad fel húsvét hajnala.

A nagy fordulat — már öt éve! — nem hozta meg a titkolt álmok valóra váltását. Szentségtörés volna összehasonlítani a húsvéti feltámadással. De mégis új kezdet, új lendület volt ez, a remény ébredése. A társadalom új utakat keres az összedőlő rendszer romjain, de a külföldről behozott minta nem tud gyökeret verni. Valami hiányzik ebből a világból. Csak a feltámadt Krisztus valósága marad meg rendületlenül.

Nem mondom, hogy aki találkozott Krisztussal, az már meg is oldotta a kérdéseket. De azt mondhatom, hogy az elkötelezett keresztény világosan látja a célt, a húsvét fényében, és életében igyekszik azt lefordítani a körülmények nyelvére. A keresztény már a feltámadás fényében szemléli a világot, annak hibáit, tökéletlenségét, s mindezt az örök boldogság távlatába helyezi. Nem tudja már holnapra megváltoztatni a világot, de

(Folytatás a 2. oldalon.)

Vasárnapi gondolatok

NAGYCSÜTÖRTÖKRE
(április 13.)

„Jézus vacsora közben fölkelt, letette felső ruháját és kendőt kötött maga elé. Aztán vizet öntött a mosdótálba, mosni kezdte tanítványai lábát s a kendővel megtörölte”. (Jn 13,4–5)

A tanítványok nagy szemekkel, kíváncsian nézték, mi történik most, amikor az elfogatás és szenvedés lehetősége vésszenen érezhető volt a levegőben. Értetlenül szemlélték a váratlan fejleményeket...

Szolgák dolga volt a lábmosás, de Jézus, mint másokat vezető ember, soha nem kívánta tanítványaitól e szolgálatot. (Legalábbis nincs rá utalás.) Annál meglepőbb, hogy Jézus minden látható ok nélkül szolgáló feladatot végez...

Csak később derült ki: Jézus az emberiséget szolgálja a „Megváltás Művével”. Követőitől szolgálatot vár, nem uralkodást...

NAGYPÉNTEKRE
(április 14.)

Péternél kard volt, kirántotta, s a főpap szolgájának levágta a jobb fülét. ... Jézus rászólt: „Tedd vissza hüvelyébe kardodat! Ne ürítsem ki a kelyhet, amelyet az Atya adott nekem!” (Jn 18, 10–11)

Péter apostol egyáltalán nem tudott megbarátkozni a gondolattal, hogy Jézusnak szenvednie kell, esetleg meghalnia. Hányszor szólt erről Jézus, amikor a „Megváltás Művét” magyarázta tanítványainak...

Bizonyos, hogy Simon Péter szíve mélyéig, esetleges haláláig meg akarta védeni az Urat. Nem véletlenül volt nála kard. Bizonyára a rossz látási viszony okozta, hogy Péter a szolgáló feje helyett csupán a fülét találta el. Vagy a gondviselés rendezte így...

Jézus belső és isteni szuverénitással vállalja az Atya által adott kehely kiürítését... S mi milyen kelyhet vállalunk?...

NAGYSZOMBATRA
(április 15.)

„Mit keresitek az élőket a holtak között? Nincs itt, feltámadt”. (Lk 24,6)

Tulajdonképpen úgy kellene kezdődnie a mondatnak: „Miért” (keresitek...) így lenne értelmes. Azonban a „mit” szó ezúttal türelmetlenséget fejez ki: mit vagytok ennyire értetlenek, hogy Jézust a sírban keresitek, holott elégszer megmondta, nem marad a halottak között...

Élőnek élők között a helye, ezért nincs itt a sírban. Isten Fiának az Atya mellett...

Elképzelhetetlen volt a feltámadás — akárhányszor beszélt is erről Jézus.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Emmaus felé

A harangok oly kábítóan zúgnak,
A nép oly kábítóan feketélt.
Baldachin alatt a Szentség haladt...
Jeruzsálem! — gondoltam az alatt —
S gondoltam: inkább Emmausba térek.
Emmausra most száll az alkonyat,
S a távol hegyek olyan csoda-kékek.

Indultam a városból kifele.
S hogy egyre tisztább, kékebb lett az ég:
Gondoltam, hogy ez már az Ő ege.
S hogy álmosabb lett a harang szava,
Mintha víz alól borongana fel,
Vagy véghetetlen ködből hangzana:
Gondoltam, hogy ez már az Ő szava.

Emmaus felé üdébb lett a táj.
Kis virágokat láttam állani.
Kis ibolyákat vándor-utam szélén:
Gondoltam: im, az Ő virágai!

Álmában gyűjögött egy-egy madár,
Hogy az erdőre értem, hallgatag;
Gondoltam: im, az Ő madarai,
Hogy szerette az égi madarat!

Delej futott a barna fákon által,
Égre meresztett csontos ujjai
Mintha megteltek volna már virággal. —
Tudtam: e percben Ő beszélt a fákkal.

Borongott messziről a mély harang,
S a mély avarban lassan elalélt,
De én úgy álltam ott künn boldogan,
Mint aki látta Őt — és célhoz ért.

Kolozsvár, Hója-erdő, 1921 nagyszombat estéjén

Reményik Sándor (1890–1941)

KEGYELMEKBEK GAZDAG,
ÁLDÁSOS
HÚSVÉTI ÜNNEPEKET
KIVÁNUNK
OLVASÓINKNAK!

PROF. DR. MEHRE TAMÁS OP.:

A katekizmus erkölcsstanának megalapozása

Még azok is, akik meglehetősen negatívan ítélik meg a katekizmus erkölcsstanát, kénytelenek elismerni, hogy nem a törvénynek, — mint ahogy ezt a század elei erkölcskötönyvek tették — hanem a kegyelemnek tulajdonít nagyobb fontosságot. Csakugyan ha az erkölcsstan két szakaszának a tartalmát szemügyre vesszük, azonnal megállapíthatjuk, hogy a katekizmus e pontban a zsinat módszerét követi. Az első szakasz ugyanis először tárgyalja az ember hivatását, lelki életét és csak aztán a tízparancsolatot. És magában az első szakaszban először szó van az emberi személy méltóságáról, — melynek kellékei az ember istenképma-volta, boldogságra való hivatottsága, szabadsága, cselekedeteinek erkölcsisége, lelkiismerete — és csak utána kerül sorra a bűn.

Viszont sok újabb teológus helyteleníti, hogy a katekizmus (nevezetesen az 1699—2051 pontokban) a morális megalapozásában a tanítóegyház hivatalos felfogását teszi magáévá. Valóban elképesztő kritika! Az Egyház katekizmusában milyen felfogást kövessen, ha nem a tanítóegyházét? Egyesek, mint H. Halter (vö. SKZ, 1993. szept., 508—513), legalább nem kertetnek, hanem megnevezik

a kritikájuk alapját. A katekizmus — ez a vád — figyelmen kívül hagyja a zsinat utáni kutatásokat, sőt mintha épp velük szemben akarna állást foglalni. Még jó, hogy kutatásokról beszél és nem biztos eredményekről. Mert, hogy a zsinat utáni időben voltak és vannak teológusok, akik a zsinattal szemben igyekeznek „kutatni”, az igaz, de csak nem lehet a zsinati tant, mely az Egyház évszázados hitét foglalta össze, ezekkel a bizonytalan kutatási eredményekkel egy szintre helyezni? A kritikusok szerint az alaphiba az volna, hogy a katekizmus nem egyéb mint az újszkozsztikának a morális alapjaira vonatkozó, a zsinat által kijavított tanítása. Más szóval hiba, hogy megelégszik az újszkozsztikának a zsinat által történt kijavításával, ahelyett, hogy elvetné. De miért nem lehetne ezt legalább lényegében fenntartani? Az újszkozsztika, mely XIII. Leó pápa kezdeményezésére indult és majdnem egy századon át az Egyház teológiájának a legfontosabb eszköze volt, egyszerre csak teljesen érvényét veszítette volna? Hogy voltak hibái — nevezetesen a történelmi dimenzióinak az elhanyagolása — azt skolasztikusok maguk is elismerik. A zsinat előtti évtizedekben a teológusok

igyekeztek is elkerülni ezeket a mulasztásokat s a zsinat épp ezeket az eredményeket is értékesítette. Miért kellene tehát a zsinaton túlmenően a skolasztikának az erkölcsstan megalapozását elvetnünk? Mert bizony itt az erkölcsstan megalapozása forog kockán. A kritikusok ugyanis maguk felsorolják a szerintük elfogadhatatlan állításokat. Helytelen lenne feltételezni, — mint ahogy a skolasztika teszi, — hogy van egy a teremtés óta már objektíve megállapított erkölcsi törvény, melyhez cselekedeteinket mérnünk kell; hogy ezeket a törvényeket Isten az ember szívébe véste; hogy a bűnbeesés következtében az emberek értelme elhomályosult és ezért Isten a tízparancsolatban kinyilatkoztatta e törvényeket; s mivel ez sem volt elegendő, Krisztus az Egyház csalhatatlan tanítására bízta az erkölcsi törvények magyarázatát; s hogy az Egyház legfőbb előjárói, a püspökök a pápával, Istentől kapott karizmájuk erejében ítélik meg a hit dolgában. Ezt a felfogást, mely évszázadok óta a katolikusok hitéhez tartozik, fel kellene adnunk, mert a zsinat utáni teológusok kutatásai más eredményre jutottak. Ezek szerint Isten az embert teremtve nem szabott meg számára erkölcsi törvényt, az emberek maguk szabják meg maguknak, mit kell tenniük. S a tízparancsolat sem rendelkezne abszolút, fellebbezhetetlen kötelező erővel. S Krisztus végleges erkölcsi tanítását nem az Egyház tanítóhivatalára bízta, hanem az Egyházra magára, melyhez a hívek is tartoznak. Ha ezeknek a „kutatónak” e nézetét magunkévá tesszük, akkor az új katekizmus következő szövege valóban hajmeresztő klerikális önteltségről tesz tanúságot. Azt olvassuk ugyanis a 2039. pontban: „Egyéni lelkiismeretünknek azonban, amikor erkölcsi ítéletet alkot személyes cselekedeteinkről, nem szabad egyéni megfontolásokba zárkózni. Épp ellenkezőleg, minden erejéből arra kell törekednie, hogy megfontolja, mi válik a közjó javára, ahogyan azt a természetes és kinyilatkoztatott erkölcsi törvény és következképpen az Egyház törvénykezése és a tanítóhivatal erkölcsi kérdésekben hivatalos tanítása megfogalmazza. Az egyéni lelkiismeretet és az észet nem szegezhetjük szembe az erkölcsi törvényvel vagy az Egyház tanítóhivatalával”. A katekizmus tehát valóban a zsinat nyomában, ha kijavítva is, fenntartja az Egyház eddigi felfogását. A „kutató” teológusaink ezt fel is ismerték, és ezért a katekizmus szerkesztőinek szemükre hányják, hogy nem vették tudomásul, hogy a zsinat óta a morálisnak és az erkölcsről alkotott felfogásnak két modellje létezik. Az egyik, mely a VI. Pál pápának „Humanae Vitae” kezdetű enciklikája után reakcióképpen keletkezett, melyet morális autonómiának lehetne nevezni és a másik a régi maradi modell, melyet még a zsinat is, és a katekizmus is képvisel. Már maga a modell kifejezés mutatja, mi fán terem ez az új morális felfogás. Az erkölcs már nem igazság kérdése, hanem pusztán csak modell, melyet az idő folyásának megfelelően, mint a ruhát lehet váltogatni. A régi ruha az igényes, öntudatos modern embernek már túl szűknek bizonyult, tehát gyártottak egy bővebb szabású ruhát, mely a szabad választást törvényei zubbonyával nem szűkíti meg; az autonóm morális. Ez az autonóm morális csakugyan kényelmesebb mint a régi, mert nem egyszersmindenkorra érvényes

szabályokat állít fel, hanem az ember által mindig újból és újból a hit fényében kiemlendő feladatot jelent. És ez a morális lenne követendő nemcsak társadalmi, szociális téren, — tehát külső vonatkozásban, ahol nem is tőlünk függenek az adottságok, — hanem az egyéni erkölcs terén is. Például manapság még az aktív eutanáziát elítéljük, de ha túlságosan megszorodnának az öreg emberek és a többiek terhére lennének, akkor — ezt persze ily nyersen senki sem meri mondani — esetleg egy másik, még tágabb modell után kellene néznünk. E vitákat végnélkül lehetne folytatni, az új katekizmushoz vaskos kommentárt lehetne írni. Olvasóink ne tartsanak ettől, de azért még egy-két alapvető erkölcsi kérdésre ki kell térnünk.

ENGESZTELŐ ZARÁNDOKLAT ESZTERGOMBA

Ez év májusában lesz Isten szolgálja **Mindszenty József** hercegprímás halálának 20. évfordulója. Ebből az alkalmából a magyarországi egyházmegyéék, de különösen a budapesti Városmajori Plébánia kezdeményezéséből, ismét engesztelő zárandoklat indul Esztergomba, amelyet Paskai László bíboros vezet. Az ünnepélyes szentmise május 6-án, 10.30 órakor kezdődik a főegyházmegyei bazilikában. A magyarországi hívek az engesztelés jegyében szeretettel meghívják erre a napra a külföldön élő katolikus magyarokat is. Mindig szükség volt rá, de a magyarság jelenlegi kritikus helyzetében fokozott mértékben fontos, hogy **Mindszenty bíboros prófétai víziója: az egymillió imádkozó magyar és egy nemzeti megújulás valóság legyen.**

A rendezőség kifejezetten kéri a zárandokok számát bejelenteni a városmajori plébániára (H-1122 Budapest, Csaba utca 5.).

*

Ugyancsak májusban, 13-án, 10.30 órakor lesz **dr. Ispánky Béla**, volt angliai magyar főlelkész újratemetése Esztergomban. A Mindszenty-per egyik főszereplője és az éveken át sok érdemet szerzett angliai magyarok lelkipásztorja, a hosszú kommunista börtönorság után is töretlen akarattal állt magyar testvérei szolgálatában.

AZ EMMAUSZI TANÍTVÁNYOK HÚSVÉTJA

(Folytatás az első oldalról.)

saját életében, környezetében megpróbálja életre váltani az Élet igéjét.

Az emmauszi tanítványok szürke hétköznapjukban találkoznak a Vándorral, igazi mivoltát azonban csak a kenyértörésben ismerik fel. A keresztény is együtt vándorol az ismeretlennel, de a szentmiseáldozatban és az Egyház közösségében — együtt az apostolokkal — felismerheti a Feltámadottat. Aki egyszer felismerte élete értelmét, célját Krisztusban, az másokat is boldoggá akar tenni, másokkal is meg akarja ismertetni Krisztust. Az elkötelezett keresztény mindig apostol. Az emmauszi tanítványok nem tudják örömeiket rejtegetni, meg kell osztaniuk másokkal. A hit öröme az apostolkodás, a misszió a küldetés igazi rugója. Legyünk hát emmauszi tanítványok, húsvéti lelkek, akik a Feltámadás örömhírét visszük embertársainknak, az egész világnak.

Gyulafehérvár, 1995 húsvétján.

Jobban szeretem tiszta, tökéletes lelkiismerettel Istenbe vetni reménységemet, minsem hitelenséggel érdemtelenné tenni magamat.

II. Rákóczi Ferenc

VASÁRNAPI GONDOLATOK (Folytatás az első oldalról.)

Hosszú időbe telt, amíg nagyon lassan az emberek el tudták fogadni a csodálatos isteni győzelmet a bűn, a sátán felett...

HÚSVÉTVASÁRNAPRA (április 16.)

„A názáreti Jézus esete — felették a tanítványok — aki szóban és tettben nagyhatású próféta volt... Főpapjaink keresztre feszítették. Néhány asszony... azzal a hírrel tért vissza a sírtól, hogy él”. (Lk 24,19—20, 2—23)

Elképzelhetetlen volt a tanítványok számára, hogy egy nagyhatású prófétának valamilyen baja essék. Még kevésbé, hogy keresztre feszítsék és ott adja ki lelkét. A csalódás e fölött ennek megfelelő mértékű volt...

Az elképzelhetlenség teteje, hogy az asszonyok — akiknek számára akkor keveset adtak — azt állítják: mégis él! Itt már semmit sem lehet hinni...

Isteni életet csupán emberileg elképzelni tudok részére a föltámadás fölfoghatatlan. Az újra élés örömevel együtt. Pedig Isten öröme, élete, ereje minden emberi képzeletet felülmúl...

HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJÁRA (Fehérvasárnapi) (április 23.)

„Ahogyan engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket”. Rájuk lehelt és azt mondta: „Vegyétek a szentlelket! Akit feloldoztok bűneitől, feloldozást nyer...” (Jn 20,21b, 22, 23a)

A világteremtő és fenntartó Isten személyes küldetését adja Jézus tovább a gyenge, gyarló embereknek. Nekünk is.

Isteni tanácsadást, erősítést, kegyelmet jelent és ad a Szentlélek. Szoros együttműködést... És nálunk?...

Végleges bűnbocsátó hatalma csupán Istennek van, aki el is törli a bűnöket a maga ígérete bizonyossággal. (Mi is megbocsáthatunk egymásnak, de nem biztos, hogy e tény a bűn eltörlését is jelenti.)

Bűnbocsátó hatalmát Jézus átadja az apostoloknak, akik ma is gyakorolják. Bár a gyónók számát látva az a látszat: alig akad bűn a világban...

HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJÁRA (április 30.)

Kivetettétek a hálót (a fel nem ismert Jézus szavára) és ki sem bírták húzni, amnyi volt benne a hal. „Az Úr az” — szólt Péterhez János... (Jn 21, 6b, 7)

Emberi kudarcokat, csalódásokat használ fel Jézus a gyenge hitű tanítványok hitének, bizalmának erősítésére. Korunkban gyakran halljuk azok szájából, akik nem ismerik fel Jézust, „szerencsém volt...?”

A csodát fokozta, hogy reggelre szűnik a kapás, a halak mélyebbre húzódnak. A szokásos teljes ellentéte történt. Ha Jézus szólt...

Csupán egyetlen egyikük ismerte fel Jézust. S mi?

HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJÁRA (május 7.)

„Atyám, aki nekem adta (juhaimat), hatalmasabb mindenkinél: senki sem ragadhatja el őket Atyám kezéből”. (Jn 10,29)

Jézus Atyjának a juhok a tulajdona, nem a sok közül valakié, hanem az övé. A tulajdonviszony védettséget, hovatartozást, tördő szeretetet, gondoskodást jelent. Hányan vannak, akik minden kapcsolatot megszüntetnek Istennel, nehogy kötve legyenek: „szabadok” akarnek lenni...

Tévedésük abban áll, hogy Isten „tulajdonosi szerepe” s az ember „Istenhez tartozása” adva van. Nem két egyenlő jogú partner áll egymással szemben, hanem alá- és fölérendeltség a természet adta helyzet. Az „Istengyermekség” viszszaütasítása az Istennel való kapcsolat megszakítását jelenti.

Ha viszont Isten úgy akarja, az ember nem képes „leszakadni” róla, bármily igyekezet árán sem...

Fejős Ottó

Sorsunk a szétszóródottság - jövőnk az összefogás

DARÁTI KERESZTALBESZÉLGÉTES ÉGY KANADAI MAGYAR SZÍNTÁRSULAT TAGJAIVAL

A történelmi és egyéni viharok szétszórta népünket szerte a világba, részben a háború, a bolsevizmus, részben a megélhetési gondok indították útjára az embereket. Mindig szívét derítő és melegítő élmény olyan honfitársakkal találkozni, akik élik és szervezik az összefogást családjuk körében, egyházközségekben, a magyar iskolában, egyesületekben. Rendkívüli esemény azonban, ha Kanadából, Torontóból jön át Európába egy csoport, hogy segítsen a svédországi magyaroknak összegyűjteni a pénzt a Stockholmi Magyar Ház megmentésére. Ha ugyanis nem sikerül a megmentése, az állam visszaveszi az épületet. Segítjük módja: vígjátékok előadása svéd városok magyar közönsége előtt. Legutóbb azonban Párizsban is szerepeltek.

Életünk: Most a párizsi Magyar Miszsió helységében ültünk össze kereszteszövegbeszélgetésre a torontói Szent Erzsébet Egyházközség magyar iskolájának színjátszó csoportjával, amely a tanári kar tagjaiból alakult. Először is mutatkozunk be az olvasóknak.

Jaskó Balázs: 1951-ben szenteltek pap-pá Észak-Olaszországban, jezsuita vagyok. 1953-ban kerültem át Amerikába és 1970 óta vagyok Torontóban. Először kisegítő lelkész voltam, 1977 óta vagyok plébános.

Mikó Éva: A Kőszegi tanítóképzőben végeztem, 1957-ben kerültem Kanadába. Kanada legnagyobb üzlethálózatának személyzeti osztályán dolgozom. A Magyar Iskolában 22 éve tanítok, a torontói színtársulatnak megalakulásától, vagyis 14 éve vagyok tagja, Férjem van, 3 gyermekem és 3 kicsi unokám.

Zydrón Margit vagyok. 1968-ban mentem Kanadába férjhez. Magyarországon hivatásos énekes voltam az Állami Népi Együttesnél. Kanadában elvégeztem az Iparművészeti Főiskolát és fogtechnikus vagyok. Férjem van és egy kislányom, aki 24 éves egyetemista.

Litkey Lajos a nevem, 1957 óta élek Kanadában. Őzveggy vagyok, most már nyugdíjban. Van 3 gyermekem és 5 unokám. A Magyar Iskola munkájában is még résztveszek.

Életünk: Azt szokták mondani: idegen földön minden magyar közösség a magyar nyelv és kultúra, a magyar szellem egy-egy fontos védőbástyája. Menyire igaz ez Torontóra nézve?

M. É.: Azt hiszem, nagyon is igaz. Az emigrációban alig találni még egy olyan várost, ahol annyiféle világi és egyházközségi egyesület van, mint Torontóban. Erre jellemző, hogy amikor a svédországi Malmöben erről beszélgettünk és névszerint leadtuk az egyesületek neveit, akkor két nap múlva az újságíró nő felhívott, hogy igaz-e ez, nem tévedtem? Csakugyan ennyi egyesület létezik Torontóban? Szóval Torontó tényleg fellegvára a magyar kulturális életnek.

J. B.: Ehhez hozzáteszem, a torontói magyar emigráns közösség nagyon sokfajta rétegből áll, egyáltalán nem homogén és a különböző rétegek nem tudnak egymással úgy összejönni, mintha csoportonként, akár vallási, akár születési-, helyi-, foglalkozásbeli, vagy más-milyen alapon jönnének össze. Ezért létezik ennyi csoport.

M. É.: Szükségét érzik, hogy együtt legyenek. A gazdasági okok miatt kijöttek, egyszerűen csak élni akartak. A későbbiek a kommunizmus elől menekültek és az összefogásban láttak lehetőséget, hogy a magyarságért, az otthoni magyarságért is tehessenek valamit.

É.: Mennyire tehető a Torontóban élő magyarság létszáma?

L. L.: A legutóbbi felmérések szerint körülbelül 45 ezer magyar él itt.

É.: Ismert tény, hogy minden követ-

kező generáció egy része felszívódik, elveszti nemzeti öntudatát. Ennek kiváltó oka főleg a „vegyes házasság” vagy a szülőik időbeli elfoglaltsága. Milyen százaléka tehető Torontóban a generációnkénti lemorzsolódás?

J. B.: Százalékot nem tudok mondani, de egy megjelent statisztikai elemzés szerint, sajnos a magyarok sokkal hamarabb veszítik el nemzeti jellegüket, mint más nemzetbeliek. Mint például a lengyelek vagy az olaszok.

szülő dolgozik és egyszerűen belefáradnak a napi hajszába.

É.: Említettem a védővár szerepét. Minden várnak vannak erőközpontjai. Milyen erőközpontok működnek Torontóban? Értitek mire gondolok?

Z. M.: Igen. Először említjük az ifjúságot, mivel az ifjúsággal foglalkozunk és az a legfontosabb, mennyire tudjuk megtartani magyarságában. Ez jelenti az emigrációban a magyarság jövőjét. Működik nálunk a Kodály Együttes, amely az Állami Népi Együttes mintájára alakult, 150 fiatal jár minden héten az ének-, tánc-, és a zenekarba. Nagyon szép és sikeres hangversenyeket adnak és ez bizonyos fokig összetartó ereje is a magyarságnak. Életben tartják a tiszta forrású magyar népzene. Természetesen ezt a célt szolgálja a Magyar Iskola és a többi ifjúsági csoport is.

M. É.: Torontóban két magyar iskola

Ájtatos párbeszéd húsvétra

EMBER MONDJA:

Hogyan támadjak föl Jézus, hogyha nem éltem soha?
Föltámadni csak az tud, ki élt és meghalt valaha.
Én csak sírok, és nem égek, mint a hívvány tűzifa.

LÉLEK MONDJA:

Sírj hát! és ne hajts a szóra hogy sírni se szabad már.
Sírj, de sírj úgy, hogy sírásod messzebb sírjon magadnál!
Ez is élet! Óh bár minden ember helyett sírhatnál!

JÉZUS MONDJA:

Hallod, hallod, Jézus mondja: „Én ontottam véremet minden emberért, hogy jusson véremből mindenkinek: te meg adj ma könnyeidből akinek még nincsenek!”

EMBER MONDJA:

De hogyan lehessenek főniksz, míg szememből könny szakad?
Még ha lángokat sírhatnék! mert a könny csak oltogat
s aki nem ég és nem lángol, nem lobbanthat másokat.

A SZENT LEÁNY SÓHAJTÁSA:

„Oh milyen nehéz azt tenni, amit a Jézus tanít!
De milyen boldogság ép hogy ilyen nehéz valami:
mily boldogság a keresztet gyenge vállal hordani!”

Babits Mihály (1883–1941)

M. É.: Ez különösen érezhető — a hogy mondod —, a vegyes házasságoknál, amikor az egyik házastárs más nemzetiségből származik, mind a kettőnek más a nyelve és ahelyett, hogy egymás anyanyelvét használnák, inkább a közös nyelvet, az angolt sajátítják el, amit természetesen úgyis megtanulnak.

Z. M.: Ezt a Magyar Iskolánál érezzük a legjobban. Amikor a gyermekek bekerülnek a Magyar Iskolába, még gyönyörűen beszélnek a magyar nyelvet, pedig vegyes házasságból születtek. De ez nagyon kis százalék. És ha a szülők komolyan veszik, hogy a gyermek tökéletesen, szépen megtanuljon magyarul, ennek semmi akadályja nincs. A legnagyobb felelősség tehát a szülőknél van, mi tanárok mindent megpróbálunk, de természetesen a család hozzáállása a legfontosabb.

É.: Gondolom, sőt tapasztaltam is, hogy a szülők közül sokan azért nem tanítják meg gyermekeiket kicsi korban magyarul, mert úgy vélik: nem érdemes, tanuljon meg jól angolul, a magyar nyelvnek úgy sem veszi hasznát, csak nehézségei lesznek az iskolatársakkal, akik csúfolják, vagy akár a továbbtanulásban.

J. B.: Ez mind áll, azon kívül a szülők nagyon elfoglaltak a saját munkájukkal, hiszen legtöbbször mind a két

működik, illetve most egy harmadik is megnyílt. Az egyik a mi Szent Erzsébet Egyházközségünké, ez a legnagyobb. A múlt évben 260 tanuló volt. Ezt követi a Magyar Ház Arany János Iskolája, oda 150 gyermek iratkozott be. És nemrég nyílt meg Torontó külvárosában a harmadik iskola. Működik még ministráns klub és ifjúsági klub, ezek is a testvéri összefogás, a kölcsönös segítség és felebaráti szeretet gyakorló iskolái.

É.: Hogyan szerveződnék a felnőttek?

J. B.: 1989-ig az emigráció legfontosabb feladatának tartotta a kommunizmus elleni küzdelmet minden vonalon. A Kanadai Magyarok Szövetsége a csúciszervezet, amelyik Kanada összes magyar egyesületét magába foglalja, következetesen fellépett a keresztény magyar gondolat jegyében és amennyire lehetett, harcolt az otthoni kommunista rezsim ellen. Nemzeti ünnepeinken a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége, a Szabadságharcosok — az 56-osok bátran hirdették, hogy ők mindnyájan a keresztény nemzeti Magyarországot küzdenek. A fordulat óta, tehát 1989 óta, az emigráció szerepe is változott, most keresik a módját, hogy az új helyzetben, milyen módon segítsék az otthoniakat, milyen feladatokat kell magára vállalniuk.

É.: Gondolom, különleges erőközpontot jelent a Szent Erzsébet Egyházközség a különböző csoportjaival és munkájával. Szólnál erről néhány szót?

J. B.: Félve merem csak mondani, hogy a Szent Erzsébet Egyházközség nem teljesen demokratikus módon működik. Furcsán hangzik, de úgy látom: a különböző egyesületek, amelyek tényleg demokratikusan próbálják intézni dolgukat, sokszor a régi magyar átok, a viszálykodás betegségébe esnek. Valamiképpen áthidalják ezt, de mivel az egyházban hierarchikusan megy minden, elfogadják azt a döntést, amit az egyházközség vezetői, akár az egyházi tanács, akár a papság részéről elhatároz. Mégis összetartja a katolikus magyarokat az egyetlen katolikus egyházközségben. És ez megmutatkozik abban is, hogy a hívek áldozatosak, hiszen semmilyen segítséget, támogatást nem kapnak az államtól vagy más szervezetektől. Ők maguk tartják fent templomukat és intézményeiket.

É.: Hány híve van a torontói plébániának?

J. B.: 2500 regisztrált családról tudunk, ez kb. hatezer embert jelent.

É.: Hogyan folyik a munka a plébánián?

J. B.: A különböző csoportok szerint a nőszövetségben, a férfitársulatban, az értelmiségi fiatalok a Pax Romanában, és ott van a cserkészlet, az ifjúsági klub, az említett ministráns kör és természetesen a magyar iskola.

É.: A lelkipásztorkodás mindenütt nehézségekkel küzd; mindenütt nagy a paphiány. Mi a helyzet nálatok?

J. B.: Jelenleg négy papunk van, ezeknek a kora nem lebecsülendő, a legfiatalabb 72 éves. És van egy segítő testvér. Visszatérve még a plébániái csoportosulásokra. Az egyházközségi tanácsban belül vannak a különböző bizottságok, ezeken keresztül a hívek is résztvehetnek a közösségi munkában. Ilyen a Karitás csoport, amely évtizedeken keresztül a bevándorlókat, a táborokban levő magyarok Kanadába való érkezését segítette. Ilyen a liturgikus kommisszió, amelyik a templomi ügyekkel foglalkozik, — gondoskodik a lektorokról. Most vezetjük be, hogy világiak is áldoztathatnak. Templomba vasárnaponként 800 hívő jön. 1978 óta vezetünk statisztikát a vasárnapi templomba járókról. Régebben mintegy 900-an vettek részt a vasárnapi miséken. Ez a szám most csökkenőben van az említett lemorzsolódás miatt, aztán elköltöznek az emberek és az idősök meghalnak.

É.: Hány kedvesnővér dolgozik és milyen munkakörben?

J. B.: Elsősorban a szociális testvérek társaságát kell megemlíteni, akik egész Kanadában már a 30-as évektől kezdve tevékenykednek. Nálunk egyik nővérük 35 éve működik. Azonkívül a Jézus Szíve Népleányai egészen az utóbbi időkig — vezettek otthonokat, résztvettek a cserkészletben, foglalkoztak a Korda Könyvkiadó révén magyar és vallásos könyvekkel. A Kalocsa Iskolánővérek közül külön említeni kell Palládia nővért a festészetével és Antonia nővért, akinek templomunk mozaikjait és szép középkori stílusban tervezett ólomkeretes ablaküvegeit köszönhetjük.

(Folytatás a következő számban.)

A beszélgetést **Fejős Ottó** vezette.

Nem a mennyiség, hanem a minőség a szellemi erőnek sarkalata, s esszint éppen nem azért forog veszélyben létünk, mert kevesen vagyunk, hanem mert súlyunk oly parányi.
Széchenyi

GYERMEKEKNEK

Vannak napok, amikor az iskolában is észreveszik, hogy valami nincs nálunk rendjén. Füzetünkben a betűk hol balra, hol jobbra dőlnek, a sorok sem egyenesek, az „u” betűt nem lehet megkülönböztetni az „n”-től. Otthon, a szobánkban is minden szalad. A játékok, az iskolai felszerelések, ruháink a megszórt, rendes helyük helyett egymás hegyén-hátán, nagy összevisszaságban hevernek. Gondolataink is akaratlanul elkalandoznak, nehezünkre esik huzamosabb ideig figyelni, tanulni.

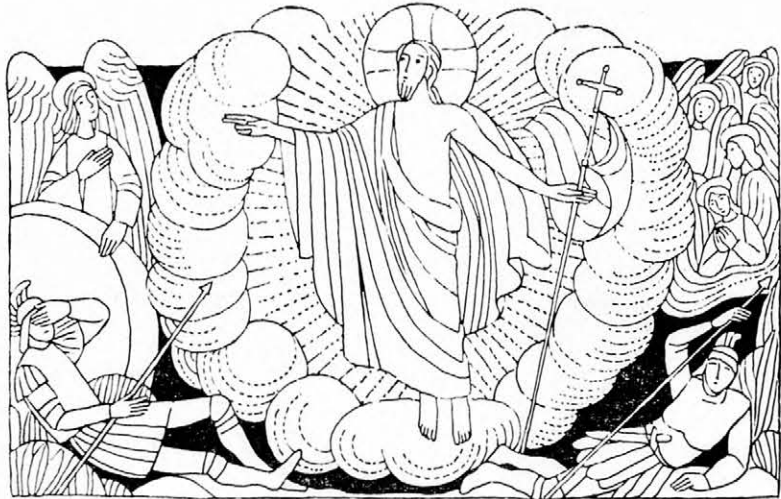
Máskor viszont minden úgy megy, mint a karikacsapás. Szépíráskért dicséretet kapunk, élvezük, hogy magunk körül rendet teremtünk, és könnyen, szinte játszva megtanuljuk a leckét.

A Húsvétvasárnap evangélium (Jn 20,1–9) arról tudósít, hogy két apostol lélekszakadva rohant Jézus sírjához. Szinte magukon kívül voltak az izgalomtól. Fejükben a legkülönfélébb gondolatok kergették egymást. Mária Magdolna, aki kora reggel Jézus sírjánál járt,

jelentette nekik, hogy „elvitték az Urat a sírból és nem tudja, hová vitték”. A sírhoz érve nagy meglepetésben volt részük. Ők nagy összevisszaságra, felfordulásra számítottak. De ehelyett mit láttak? Az egyikük, János, odaérve a sziklába vajt sírűreghez, behajolt és látta, hogy minden rendben van. „Látta Jézus halotti lepleit és a kendőt, amely Jézus fejét takarta. Ez nem volt együtt a lepellekkel, hanem külön feküdt összehajtván egy helyen... Látta mindezt és hitt.” Hítte, hogy itt Isten működött és teremtett rendet. Amit azelőtt nem értettek, Jézus keserű, nagypénteki halálát is rendbehozta. Minden rendbe jött Isten műve, a feltámadás által.

„Rend a lelke mindennek!” — hangoztartjuk sokszor az ősi bölcsességet és több-kevesebb sikerrel igyekszünk is eszerint irányítani napjainkat. Isten is a rend híve. Azt akarja, hogy rend legyen nemcsak életünkben, hanem Jézus példája szerint majd halálunkban is.

János atya

FIATALOKNAK

Húsvét 3. vasárnapján, Szent János evangéliumának utolsó, 21. fejezetéből olvassuk a következőket: „Jézus újra megjelent a tanítványoknak, ezúttal Tiberiás tavánál... Miután ettek, Jézus megkérdezte Simon Pétertől: Simon, János fia, jobban szeretsz engem, mint ezek? Igen, Uram — felelte — tudod, hogy szeretlek. Erre így szólt hozzá: Legeltesd bárányaimat!” (Jn 21,15–19)

Ki volt Simon Péter, János fia, akitől Jézus több szeretetet vár el, mint a többi apostoltól?

Az evangéliumok szerint Péter buzgó ember, de ugyanakkor befolyásolható, meggondolatlan, ingatag is. Viharos érzelmkitörésekkel kísérve vallja meg Jézushoz való ragaszkodását, túlbuzgóságában kardot ránt Jézus védelmére, s

MECIAR PÜSPÖKI DICSÉRETE

A szlovák püspöki kar titkára, Nagyszombat (Trnava) püspöke, a pápa látogatásával kapcsolatosan többek között úgy nyilatkozott, hogy a világban hamis kép él Meciar miniszterelnökről. Szerinte Meciar jó együttműködni, eddig mindig megtalálták a közös nyelvet. Meciar rengeteget tett az egyház helyzetének javulásáért, neki köszönhető a kötelező hittan bevezetése, az egyházi javak visszaadásának törvénye, sőt arra is késznek mutatkozik, hogy katolikus egyetemet nyissanak Szlovákiában. A hamis képet Meciarról Szlovákia ellenségei terjesztik a világban... A kisebbségben élő magyarság helyzetéről azt mondta a püspök, hogy kevés a papi hivatás, de a szlovák papok készek lennének megtanulni magyarul (! Szerk.), ha lenne rá lehetőségük. KAP / MK

odacsap... De a következő pillanatban már lapít, gyáva s hangosan tiltakozik, amikor egy szolgálat a Jézus követő, a tanítványt véli felismerni benne. Háromszor tagadja meg Urát Nagypéntek hajnalán... Igen, ő Péter: egy azok közül, akik megpróbálnak hinni a Mester szavának, de ez a hit még ingatag, törékeny, bizonytalan. Ő Péter, s mintha magunkra ismernénk benne: sok jóakarattal, de ugyanakkor sok-sok emberi, gyarló vonással.

Ő Péter, aki megdöbbenve hallja az Úr szavát: Legeltesd bárányaimat! Rá van bízva a nagy feladat, az Őr benne bíz — jó kezekbe kerül százak-ezrek sorsa. Mert Jézus tudja: nem a múlt számát, nem a műveltség, a tudomány vagy megingathatatlan karakter, hanem a szeretet.

A szeretet tehát, ami minden kapcsolat, barátság, szolgálat, munka lényege. Ez dönt arról, hogy ki képes, ki alkalmas Jézus követésére is. Szeretet, ami minden benne van: a múltból való lemondás öröme, az új-ismeretlen vállalása, a gyáva tagadás bódulatából való ébredés.

Kedves Fiatalok!

Ahogy Péterrel is tette, úgy próbálkozik velünk is az Úr. A mi életünkben is vannak és lesznek utak, amelyeken nem akarunk járni. Feladatok, amelyek megoldásában kudarcot vallunk. Mi is tagadjuk néha a jót, gyáván lapítunk, vagy kardot rántunk és odacsapunk...

Ilyenkor gondoljunk Péterre, az ő sorsára, és Jézus szavaira: Jobban szeretsz engem, mint ezek? Ha igen: Kövess engem!

Pál atya

Olvassuk együtt a katekizmust

Ismét elolvastuk Mannheimben a katekizmus tanítását a boldogságról. Húsvét közeledtével beszélgetésünk a feltámadásra terelődött. Először a 638-as ponttól kezdtük el az olvasást: „Harmadnapon feltámadt a halálból”. Jézus feltámadása Krisztusba vetett hitünk igazságának a csúcsa. A keresztény élet alapvető igazsága és tapasztalata. Ennek megtapasztalása keresztény boldogságunk beteljesedéséhez vezet el bennünket.

Ha Jézus Krisztus életünk középpontja, akkor a *Feltámadott a mi boldogságunk* — következettünk. Ha az ember szeretettel közeledik az Úrhoz, amint Mária Magdolna tette, akkor a Feltámadott elénk jön és nevünkön szólít bennünket. Az asszonyok voltak az elsők, akiknek Jézus feltámadása után megjelent. Mert hinni a feltámadásban azt jelenti: szeretni a szenvedőt, az elmenőt, ugyanolyan szeretettel a halál után is. Nem a félelem tartotta fogva őket (asszonyokat), a szeretet miatt siettek kora hajnalban, mert nekik még mindig volt mit tenni az Úrért. Be akarták fejezni a 'behalzsamozást'! Hogy a katonák nem engedik őket, elkergetik — a legjobb esetben — arra nem is gondoltak, mivel a szeretet nem méricskél, és nem bizonytalankodik. Ezeknek az asszonyoknak a boldogsága segít minden temetőbe sietőt, hirdetőt: „eléd is jön az Úr és egyszer neveden szólít”. Ha hiszel és hitedben nem ingadozol, menj el, és az egyház közösségének is mondd el: az „én szeretett hozzátartozómat a sírba tettük, mint az Urat, de az Úr Krisztus valóban feltámadt és tudom, hogy minket is feltámaszt!”

A Feltámadott boldogsága átjárja a keresztény közösséget minden szentmisében, ahol jelen vannak a szomorúakkal együtt a kételkedők, a bízókkal együtt és közösséget alkotva imádkozzák: „Haltottaiból feltámadt... Hiszem a feltámadást!” A mi világunk középpontja Jézus Krisztus a Feltámadott, aki legyőzte a halált és felragyogtatta nekünk az örök életet. Ez az a boldogság, ami mellett minden más 'üres semmiség'. Az üres sír példájára vettük ezt a hasonlatot, mivel elműlik ez a világ, de a hívő embernek a sírral nem fejeződik be az élete.

Az Úr Jézus Krisztus feltámadott emberségéről beszélgettünk a továbbiakban. Krisztus ugyanaz: tegnap, ma és mindörökké, — olvassuk a Zsidókhoz írt levélben. Ő nem változott meg győzedelmes feltámadása után, hanem magának vallotta kétségek között vergődő apostolait és tanítványait. Számunkra elsődlegesen az Úr Jézus bennünket boldogító közelsége volt fontos beszélgetésünkben. Miután meglátták, örömmükben nem tudták elhinni, hogy ő az, 'mivel Jézus ugyanaz volt', akivel halála előtt együtt éltek. Ezt a boldogságot bizonytalansággal az egész emberségével szerető ember éli meg, aki már megtalálta az elveszettnek hitt szeretett személyt. Benne ráismertek a mennyei emberre, — amint azt Szent Pál mondja. Valamiképp arra a boldogságra, ami ránk vár, de már a miénk is.

A tó partján a szeretett tanítvány a parton várakozóban felismerte az Urat és Péter nem várta meg, amíg a csónak partot ér, úgy ahogy volt, ruhástól kiúszott a partra. Elgondolkoztunk az Úr vonzó szeretetén az Őt megtagadó barátja iránt és Péter bizalmán és fájdalommal megtapasztalt önmagán: neki mindenek előtt az Úr a fontos és nem ő, főleg nem a tette. Éppen ezért olvassuk Pál apostolnál a belülről, emberségünk

mélyéből feltett kérdést: „Ki választhat el bennünket Krisztus szeretetétől?” És az Úr kérdez, nem számonkér, fölemel és mégis a földön tart: a Győztes kérdezi hűtlen katonáját és feladattal bízta meg, és kérdése emberré tesz, életét ossza meg. Péter válaszában egész magatartásában az új, krisztusi ember jelent meg. Míg Ádám elbújt az Isten elől, Péter eléje siet. Ahogy csurom-vizesen ott állt a tó partján, átjárta a krisztusi boldogság, az Isten jelenléte: „Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek”.

A 654. pontnál éppen ezt olvassuk: „Hálával megszabadított bennünket a bűntől, feltámadásával megadja nekünk az új életet”. Ez a gyermekkézfogadást jelenti, azt hogy Istennek gyermekei, Krisztusnak testvérei lettünk. Ezért küldi tanítványait: „Vigyétek hírül testvéreimnek”. Ez az a boldogság, amit húsvét ajándékoz nekünk: a Feltámadott életében, az ő szeretetében az egyetlen örömhírt hordozzuk és hirdetjük. Az élet lényege a Feltámadott, aki a mi jövőnk feltámadásunk kezdete és forrása.

A mai világban úgy tűnhet, hogy a keresztények a lehangoltan bandukoló emmauszi tanítványokhoz hasonlítanak: „mi pedig azt hittük” és minden másféleképp történt. A túlságosan kifelé tekintető keresztény a világ folyása láttán elvesztheti reményét, a jelen boldogság túlharsogó hirdetése és erőszakossága miatt elfelejtheti a valóságot, amit Krisztus ígért. „Én veletek maradok a világ végéig!” A boldogtalan, elkeseredett keresztény nem veszi, vagy nem akarja észrevenni a velejáró Krisztust. Olyannyira maga lett, hogy már csak saját hangját hallja, ami azonos lesz a világ hangjával? Pedig a mi felelősségünk felmérhetetlen, mert ha nem boldogulunk hitünkkel, szánalomramúltóbbak leszünk minden emberrel — írja Szent Pál.

Micsoda boldogság — az élet valósága — a keresztény ember, aki még változni tud, rácsodálkozni az „Ismeretlenre” és engedi a szívét fellángolni a Feltámadott boldogságától!

Szabó József (Offenburg)

MONOTEISTA VALLÁSOK KONFERENCIÁJA

König bíboros a „Vallások Európája” konferencián: „A monoteizmus jelentősége a vallástörténetben” címmel tartott előadásában hangsúlyozta a zsidó, a keresztény és a muzulmán vallás párbeszédének szükségességét. A népek közti megértés, az igazságosság, a béke ma élet-halál kérdése. Ezek az értékek a monoteista vallások egymáshoz való közeledése nélkül nem valósulhatnak meg. A bíboros idézte a „Nostra aetate” című zsinati dokumentumot, melyben az egyház kifejezi a párbeszéd elengedhetetlen voltát. A teremtő Istenben való közös hit az alapja a párbeszédnek. A Vatikán önálló intézmények létrehozatalával megkezdte a hivatalos párbeszédet a zsidó vallás képviselőivel, szándékban áll az iszlám felé való közeledés is.

König bíboros kifejtette, hogy a vallások közti kapcsolatnak nem szabad teológiai vitákban kimerülni, hanem vállalnia kell a népek közti megértés és a béke szolgálatának feladatát. Az egész világon éljük ma azoknak a konfliktusoknak a tragédiáját, melyet a monoteista vallások történelmi viszonyában való félreértések, bizalmatlanság, meg nem értés eredményezett. Rá kell arra döbbenünk, hogy a teremtő Isten egyedülvalósága a mindenkori összekötő kapocs köztünk, az a közös alap, mely a kölcsönös megértésre kötelez minket. KAP

FRANK MIKLÓS:

Püspököknek a karitásról

A „CARITAS EUROPA“ ELNÖKE A MAGYAR PÜSPÖKÖK TAVASZI KONFERENCIÁJÁN

Ritkaságszámba megy, hogy egy Püspöki Kar, napirendi pontokkal amúgyis túlterhelt konferenciája során, rázán egy órát meghallgatni egy szakértő előadását. Az meg már szinte egyedülálló, ha ez a szakértő távoli országból érkezik, idegen nyelven beszél és előadásának témája sem mondható rendkívülinek.

Pontosan ez történt március 7-én Budapesten. A Magyar Katolikus Püspöki Kar meghívta William Kenney stockholmi segédpüspököt, a Caritas Európa elnökét, tavaszi konferenciájára, mert igényét érezte annak, hogy tájékozzák a Nemzetközi Karitás — Caritas Internationalis —, ezen belül a Caritas Európa céljairól, szervezetéről, tevékenységéről. A magyar püspökök világosan látják, hogy bármennyire jól működnek is egyházmegyéjükben az általuk négy és fél éve új életre támasztott Karitás, annak munkája nem maradhat elszigetelt jelenség, hanem bele kell kapcsolódnia egy nagyobb egységbe, nemcsak országos, hanem nemzetközi síkon is. Csak így lesz képes megfelelni azoknak a feladatoknak, amelyek ma egy kirabolt és elszegényedett országban reá hárulnak. Magyarország ama törekvése, beilleszkedni szervesen Európába és a nemzetközi közösség életébe, feltételezi, hogy ez ne csak kormány szinten történjék, hanem mindazokon a területeken, amelyek a magyarság életében meghatározó szerepet játszanak. Ilyen a szervezett karitatív tevékenység is, amely felébreszti az összetartozás tudatát, szolidaritásra és az egymás iránti felelősség vállalására indít.

Kenney püspök igen nagyra értékelte a magyar püspököknek ezt a széles látókörre valló felismerését, annál is inkább, mivel — amint maga is bevallotta — ez volt az első eset, hogy egy püspöki kar egésze előtt beszélhetett. Egyébként nem ez volt az első látogatása Magyarországon. Még a kommunista rezsim idején két alkalommal járt az országban egy svéd tudományos küldöttség tagjaként. Akkor egy svéd egyetemen szociológiát adott elő; és a magyar hatóságok szerencsére nem tudták, hogy katolikus pap. Két éve harmadszor is eljött, immár a Caritas Európa elnökeként, levelezve a szervezet Budapesten lefolyt konferenciáját.

Informatív jellegű előadásában a Caritas Internationalis és annak európai részlege, a Caritas Európa feladatairól és tevékenységéről szólt. Utalt arra az általános nemzetközi elismerésre, amelylyel kormányok, nemzetközi humanitárius szervezetek és különösképpen az ENSZ intézményei követik a Caritas Internationalis tevékenységét. A katolikus egyház e hivatalos emberbaráti szervezete jelenleg 140 ország Karitását fogja össze, feladata többek között a tagszervezetek koordinálása olyan programok keresztülvételére, amelyekre egy-egy országos szervezet képtelen. Résztvesz a nemzetközi katasztrófák áldozatainak megsegítésére indított akciókban (Ruanda, Bosznia, Szudán stb.) az éhínség, a betegségek és járványok, többek között az AIDS elleni küzdelemben, a menekültkérdés megoldásában, a fejlődés elősegítésében. Mint számos ENSZ intézmény

tanácsadója hallatja szavát a világvízeszonylatban felmerülő szociális és emberi problémák megoldására vonatkozó javaslatok által. Kenney püspök kiemelte, hogy a Magyar Karitás már 1991 óta teljes jogú tagszervezete a Caritas Internationalisnak, ezzel a Caritas Európának és aktív részt vesz azok munkájában, így legutóbb a ruandai polgárháború áldozatai megsegítésére indított akcióban. A Magyar Karitást a Caritas Európa héttagú állandó bizottságának tagjai közé választották, ezzel is elismerve eddigi teljesítményét.

Rátérve a Caritas Európa feladataira, Kenney püspök rámutatott a brüsszeli Európa Uniónál, a strasbourgi Európa Parlamentnél és Európa Tanácsnál a menekültek, munkanélküliek és a családok

Tavaszcímzés

*A déli szélben lehúnyom szemem
És gyöngyvirágok szagát érzem.
Az esti égen violás a szín
És kikeletben járnak álmaim.*

*A hó alól már dobban boldogan
A föld nagy szíve s csendesen fogan
A csíra, melyből új élet terem
S bimbók bomolnak majd szűz réteken.*

*Az örök nap még bágyadtan ragyog,
De tavaszosak már a csillagok
S az éjszakában zizegő neszek,
Egy új világ susogja már: leszek!*

*A földre fekszem, hallgatom szívét,
Az égre nézek, kémlelem színt,
Ég, föld között angyali üzenet
Hirdeti a jövődő életet.*

*Mert boldog ige ez és szent igaz
És örök törvény és áldott vigasz,
Hogy győz az élet, duzzad és dagad
S elönti mind az ócska gátakat!*

Juhász Gyula (1883–1937)

érdekében végzett rendkívül fontos lobby-munkára. Ilyen módon a Caritas Európa pozitív módon befolyásolni tudja az illetékes európai szervek döntéseit. Elsőrendű feladatának tekinti a függetlenné vált kelet-európai államokban karitás szervezeteinek mielőbbi létrejöttének elősegítését. Ezeket anyagilag és erkölcsileg támogatja, tanácsokkal látja el és gondoskodik vezetőik képzéséről, példaként említve az elmúlt évben Pozsonyban szervezett kommunikációs- és média-szemináriumot.

Budapesti tartózkodása során Kenney püspök tisztelgő látogatást tett a Magyar Karitás püspök-elnökénél, Takács Nándor székesfehérvári főpásztornál, Angelo Acerbi apostoli nunciussal, felkereste a Magyar Karitás RÉV elnevezésű szenvedélybeteg ambulanciáját, ahol hosszasan elbeszélgetett a munkatársakkal, találkozott az ország minden részéből özszejejt egyházmegyei Karitás-igazgatókkal és meglátogatta a Magyar Karitás központi irodáját.

Lehet, hogy a Caritas Európa elnökének látogatása nem világrengető esemény. Annyit mindenesetre bizonyít, hogy Európa számára fontosak vagyunk, legalább annyira, amennyire mi fontosnak tartjuk, hogy hozzá tartozunk — a Karitás síkján is. Mert azok az ideálok, amelyeket a Karitás képvisel, alkalmasak arra, hogy minden politikai és gazdasági megfontolásnál jobban megvessék egybékés, harmonikus együttélés alapjait.

Hírek - események

MAGYARORSZÁG
ÚJ Vatikáni Nagykövete

Február 6-án, hétfőn foglalta el hivatalát Bratinka József, és nyújtotta át megbízólevelét II. János Pál pápának. Bratinka József Balassagyarmaton született, tanulmányait Szegeden, a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán végezte, majd ugyanott a Nyelvészeti Tanszéken előbb tanársegéd, majd adjunktusként tanított. 1982-től 1986-ig Franciaországban, a Lille-i egyetemen adott elő magyar nyelvet és irodalmat. Mint MDF országgyűlési képviselő, az Országgyűlés Külügyi Bizottságában tevékenykedett és az Európa Tanács magyar parlamenti delegációjának vezetője volt.

MAGYAR EXODUS VAJDASÁGBÓL

Nincsenek ugyan pontos adatok, de becslések szerint az elmúlt években mintegy 30–35.000 magyar hagyta el szülőföldjét, a Vajdaságot. Ebben a szomorú jelenségben az a legszomorúbb, hogy az elvándoroltak szinte kivétel nélkül értelmiségiek: orvosok, írók (!), újságírók és vagyonosabb emberek. Hogy kik döntöttek helyesen: az elmentek-e vagy az otthonmaradók, azt ma még senki sem tudná megmondani. Mindenesetre van ebben a fájdalmas magyar exodusban azért reménykeltő, biztató jelenség is. „Az elmúlt tízesztendőben — írja a Temerinben megjelenő „Vajdasági Hírek” — sohasem történt meg, ami most, nevezetesen, hogy az Újvidéki Egyetem Magyar Tanszékének első évfolyamára 35 hallgatót vettek fel, továbbá, hogy tíz évvel ezelőtt legfeljebb tízen, most viszont tizenheten folytatnak posztgraduális tanulmányokat az újvidéki Magyar Tanszéken”.

A MAGYAR ÁLLAMFŐ A Vatikánban

II. János Pál pápa csütörtökön, február 9-én, fogadta Göncz Árpád köztársasági elnököt és feleségét. A sajtótájékoztatón a magyar államfő bejelentette, hogy Magyarország a fennállásának 1100., Ausztpát 1996-ban. Jövőre ünnepli ugyanis Magyarország a fennállásának 1000., Ausztria és a Pannonhalmi apátság pedig 1000. évfordulóját. A hármass ünnepséget össze szeretnék kapcsolni. A Szentatya elfogadta a meghívást és azóta Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát is, egyetértésben a magyar püspöki karral, elküldte meghívóját a Szentatyanak.

Vatikáni látogatását megelőzően Göncz Árpád olasz politikusokkal és gazdasági szakemberekkel találkozott, előadást tartott a Bologna-i Egyetemen, felkereste a Germanicum-Hungaricum kollégiumot és a Pápai Magyar Intézet is. VR

AZ UKRÁN GÖRÖG KATOLIKUS EGYHÁZ HELYZETE

Kiev-Lemberg: A görög katolikus egyház működését 5 év óta engedélyezik Ukrajnában. Azóta sincs megoldva azonban az egyház javainak kérdése, viták folynak az ortodox egyházakkal. 135 kerületben vita tárgya a templom birtoklása. Ezeket az épületeket a görög katolikus egyház működésének betiltásakor a kommunista szovjet hatalom az ortodox egyház tulajdonába helyezte. Ma a görög katolikus hitközségek száma 2897, templomaik száma pedig 1500. A helyzetet nehezíti, hogy az ortodox egyház mára három részre szakadt, az egyik a moszkvai patriarkátushoz tartozik, a másik pedig Kievhez, a harmadik autokefal, (önálló nemzeti).

A görög katolikus egyház hagyományos központja az ország nyugati részé-

ben van, mára azonban egész Ukrajna területén elterjedtek hitközségeik. 1991 óta a Krímben rendszeresen tartottak görög katolikus istentiszteleteket. Paphiánnal, a vallási irodalom elégtelenségével küzdenek mindenütt. Létüket különösen megnehezíti a hatóságok bizalmatlansága és a moszkvai ortodox egyházzal való feszült viszony. Mindezekhez járul még a paphiány, Szevasztopolban például az 5–8 ezer hívő egyetlen temploma egy kicsi kápolna, ahova mindössze 30 ember fér be.

A görögkatolikus egyház minden alkalommal kifejezi készségét, hogy ökumenikusan együttműködjön az ortodoxiával. Ezt a törekvésüket mutatja az ukrán katolikus metropolita, Andrej Septitszkij halálának 50. évfordulójára rendezett megemlékezés. Septitszkijt 1901-ben választották meg a görög katolikus egyház fejévé. A metropolita a századforduló szellemi, lelki, nemzeti megújulásának vezéralakja volt. A második világháború idején mentette az üldözött ukránokat, zsidókat. 1944-ben halt meg. Személye összekötő kapocs az ortodox egyházakkal, jelentőségét mindenki elismeri. Szellemi öröksége: az ukrán egyház egyesítése, kötelezi ma ökumenikus együttműködésre utódait. Az 50. évforduló jegyében ökumenikus lapot alapítottak, Katedrális címmel. MK

Bécsi levél a szektákról

Magyarországon 1993-ban mintegy 60 vallási közösséget jegyeztek be a Művelődésügyi Minisztériumban. Mennyi van itt Ausztriában? S mindenütt kérdezzük: miért van ennyi vallás? Mindegyik vallásban ugyanazt az Istent imádják? Miért van az, hogy több vallási közösségtől óvják az embereket, főként a fiatalokat? Miért mondják egyes csoportok: Vigyázz az egy romboló (destruktív) szekta. Sokan még azt is mondják: nem kellene a szekta szót használni.

Valóban mi az, hogy szekta? — Régebbi írók a latin szóból eredeztetik: *secare* (szekáre) = levágni jelent magyarul. Eszerint minden vallási közösség, amelynek tagjai kiválnak a nagy többség vallásából. Más újabbkori írók a szekta szót a *sequor* (szekvor) = követni igéből vezetik le. Ezek szerint a szekta egy vezető egyéniség körül kialakult zárt csoport, amelynek tagjai elkülönülnek, türelmetlenek, sőt agresszívek más felfogásúakkal szemben.

A szekta fogalmát eléggé körülményes alkalmazni más vallások felé. Hallottunk már ilyen kifejezést: *Destruktív szekta* = romboló szekta. Ilyenvolt a James Jones vezette szekta, ahol 900 személy követett el öngyilkosságot. (Nem destruktív?) A *Davidita szekta*: nem adta meg magát, 86 személy pusztult el a felgyújtott épületben. „A fehér testvériség” szekta várta a világ végét. Csak azért nem lett vége az életüknek, mert a rendőrség megakadályozta a gyilkosságokat. Vagy mit mondjunk az „Isten gyermekei” szektáról, ahol azt hirdetik: nincs határ a nemi kapcsolatok terén.

Nem kötelességünk-e figyelmeztetni az embereket arra, hogy legyenek óvatosak a szektákkal szemben, mert erkölcsöt, életet romboló csoporttal állnak szemben!

(Folytatása következik.)

Hegyi György (Bécs)

Ki honi nyelvünk mellett van, nemzetünk létét hordja szívében.

Széchenyi

A múlt elesett hatalmunkból, a Jövőendőnek urai vagyunk.

Széchenyi

Szlovákiai magyar katolikusok levele a Szentatyához

Az évközi idő negyedik vasárnapján a szlovákiai magyar hívek is nagy örömmel hallgatták püspökeink pásztorlevelét, amely Szentséged ama szándékáról tájékoztatott, hogy július 1-én és másodikán a szlovák néppel közös bazánkba látogat. Mind a lőcsei szent hegy, mind a sasvári bazilika számunkra, itteni magyar papok és hívek számára is szent hely, ahová őseink századokon át zarándokoltak karöltve szlovák testvéreinkkel. Ezek a helyek a nemzetiségen felüli katolicitás helyei.

A nemzeteket összekapcsoló krisztusi hit kifejezését látjuk abban is, hogy Szentséged szlovákiai útja alkalmából lengyel, horvát és magyar vértanúk tiszteletére indítja az itteni híveket.

Szlovákia lakosai közül minden tizedik magyar, tehát jelentős tényező vagyunk az itteni közéletben. Sajnos, ez nem mondható el a vallási életéről, ahol külsőleg nem nyilvánulhat meg a magyar hívek százezreinek jelenléte. Nincs biztosítva a magyar hívekhez küldött lelkipásztorok anyanyelvi képzése, a Szlovák Püspöki Karban (15 püspök) nincs magyar nemzetiségű, a különböző egyházi szervezetek, amelyekből a népvallási megújulása fakadhatna, nem rendelkeznek anyanyelvű tagozattal. Nagyon üdös lenne, ha — a három kassai vértanúhoz hasonlóan — a püspöki kar összetételében is kifejeződhetne a többnyelvű püspökök közötti összhang.

Aggodalommal tölt el bennünket az állítólag tervezett szándék is, hogy egy újabb egyházmegyei rendezés tekintetén kívül hagyva a régiók történelmi és etikai jellegét, olyan egyházmegyei határokat alkotna, ahol az eddigi helyzet megváltoztatásával, több egyházmegyébe osztaná szét az amúgy is szétszéledt nyáját. Ez csak betetőzése lenne annak a fájdalmas folyamatnak, ami a II. világháború után a magyar nép (és benne a katolikusok) kollektív bűnösségének kiiktatása óta tart. Erőszakos kitelepítéssel (Magyarországra) és belső áttelepítéssel (Csehszlovákiába) akarták levenni a napirendről a magyar kisebbség kérdését. Sokszor tekintélyes egyházi tényezők is negatívan viszonyulnak az itteni magyarság ügyéhez. (...)

Éppen ezért merünk Szentségedhez fordulni ismételtten is mi, itteni magyar és magyar hívek között működő papok. Próbálkozásaink, hogy helyi egyházi

L A P S Z É L R E

Egyedül vagyunk! — Ez a szállóigévé lett fájdalmasan-igaz mondás Széchenyitől való. S csakugyan. Idegenek közt testvértelenül vagyunk egyedül, rajtunk kívül nyelviünket sem érti senki. Igaz, abban is egyedül vagyunk a világon, hogy saját nemzeti himnuszunkat is rosszul tudjuk, ennél fogva „hamisan” is énekeljük: „Hozz r e á víg esztiendőt!” De Kölcsey azt írta: „Hozz rá...” — és Erkel is ezt zenésztette meg. (Énekekben: ho-ozz rá!) Persze mi következők vagyunk, hiszen a „Szózat”-ot is rosszul énekeljük: „Itt élne d és m e g h a l n o d k e l l !” — külön hangsúlyozva, mintegy felszólítva, hogy itt aztán meg kell halnod. Vörösmarty azonban így ír: „Itt élne d, halnod kell!” — Ez pedig ugye egész mást jelent (azoknak, akiknek még fülük van a magyar nyelvhez.) Az élne d-halnod nem több és nem kevesebb, minthogy a teljes életet kell élni: örömmel-bánattal, múlttal-jelennel, szóval léttel-halállal. A híres Budapesti Egyetemi Énekkar („vezényel Vaszy Viktor”), amely az Üllői úti diákokthoni szobám alatti teremben tartotta próbáit, még így énekelte: „Itt élne d, élne d-halnod kell!” Hogyan, mikor vált szokássá a mai forma, nem tudom. Egressy Béni eredeti kézírata elveszett!

— sljő —

előljáróinkkal ezekről tiszteletteljes párbeszédet kezdjünk, mind kudarcot vallottak. Nem elvi elutasítás, hanem újabb és újabb terminusok kijelölésével, amelyek közül egyik sem lett alkalmas. Amikor a CIC szellemével egybehangzóan felelős világi hívek is felvállalták ezt az ügyet, az a vád és rágalom ért bennünket, hogy a politika eszközeivel kívánunk hangsúlyt adni törekvéseinknek, amely úgymond, a többségi nemzet nemzetállami elképzelései ellen irányul. Pedig minket „csupán” Krisztus és a lelkek szeretete sürget.

Számos európai országban, ahol jelentős nemzeti kisebbségek vannak, a fent említett kérdés teljesen megoldódott. Fennáll a veszélye annak, hogy híveink bitelesebb kereszténységet vélnek felfedezni más keresztény közösségekben éppen azért, mert — ahogy a tapasztalat bizonyítja — ezekben nagyobb tolerancia mutatkozik a többség részéről a kisebbség irányában.

A megoldást abban látnánk, hogy ha az itteni püspöki kar olyan lelkipásztori feladatokkal megbízott magyar püspökkel bővülne, aki az itteni magyar vonatkozású lelkipásztori ügyek koordinátora lenne.

Mi, szlovákiai magyar papok és hívek is szeretettel várjuk Szentségedet hazánkba abban a meggyőződésben, hogy jövedele minket is megerősít a krisztusi szellemiséggel, aki a következőket mondta: „Ne félj, te maroknyi nyáj!”

E levelünkhöz mellékeljük azt az 52.238 aláírást, amelyet kötetekbe fűzve áadtunk Msgr. Luigi Dosenna érsek úrnak, Szlovákia vatikáni nunciának.

Tardoskedd, 1995 február 6.

A Jó Pásztor Alapítvány nevében
Mons. Lénár Károly
pápai káplán, esperes plébános

Müncheni ünnepek

1. EMLÉKEZÉS A MAGYAR SZABADSÁG NAPJÁRA

München magyarsága március 11-én, szombaton, a koraesti órákban nagyszámú magyar és német közönség jelenlétében emlékezett meg Március Idusáról, a hazaszeretet napjáról. A Szózat elnevelése után dr. Udvardy Jenő főkonzul magyar és német nyelven üdvözölte a megjelenteket, majd dr. Seregély István egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke és az Európai Püspöki Konferencia alelnöke tartott „Emberk szabadsága — népek szabadsága címmel” ünnepi beszédet. „Magyarnak kell lennem keresztény módon és kereszténynek magyarul” — mondotta az érsek, s ehhez hozzátette: „Ez mindenkor, minden nemzet, minden hivatás számára az emberi boldogulás és üdvösség megszerzésének egyetlen módja”.

A rendkívül gazdag műsorban Erkel „Bánk bán”-áriáját Fazakas Endre, a Müncheni Patrona Hungariae énekkar tagja adta elő, majd a kis Jánosi Margit szavalta el Vörösmarty „Szabad sajtó” című költeményét. Az „Este a székelyeknél”, Bartók Béla kis remekműve, Bella Zoltán klarinétján szólalt meg. Petőfi „Nemzeti dal”-át Kerekes András (Budapest) szavalta, majd ugyancsak Petőfitől „A kutyák dala” és „A farkasok dala” kettős költeményét saját megzenésítésében, gitárjával kísérve Jancsó Sándor adta elő. Durkuné Kecskési Csilla egy régi moldvai imát énekelt el magas művészi színvonalon, majd a müncheni Regös Együttes táncszámai arattak megérdemelt forró tapsot.

Az ünnepi műsor keretében Seregély István érsek díszoklevelet adott át dr. Buzády Tibornak, akit a Szentatyá fíradhatatlan karitatív munkájáért a Szent Gergely Rend tagságával tüntetett ki. Ugyancsak az ünnepeken került sor elismerő oklevelek és emléktárgyak át-

adásra olyan magyar és német személyeknek, akik különösen kitűntek több éven át végzett karitászmunkásságukkal. Végül Buzády Tibor imát mondott a hazáért és a Himnusz bezárta az estét.

Nemzeti ünnepünk meghívóját a müncheni Magyar Főkonzulátus, a magyar Egyházak és Egyesületek adták ki. Az ünnepeket a Széchenyi Kör rendezte.

2. A MAGYAR KATOLIKUS MISSZIÓ 50. ÉVFORDULÓJA

Másnap, március 12-én délelőtt, a szokott miseidőben, a Damenstift templomban dr. Seregély István érsek, a Magyar Püspöki Kar elnöke főpapi szentmisét celebrált. A szentbeszédet is ő tartotta, amelyben előbb a magyar szabadság, a hazaszeretet napját idézve hangsúlyozta, hogy „vallás és magyarság a mi megoszthatatlan emberségünk meghatározó vonása”, majd a Müncheni Magyar Katolikus Misszió létrejöttének 50 éves jubileumára tért át. A háború még véget sem ért — mondotta — és Münchenben már megalakult a katolikus misszió, hogy a háború folyamán idesodródott magyaroknak támasza legyen. Azóta is a Misszió a rászoruló erkölcsi-anyagi segítője, a mi keresztény-magyar kultúránknak, egyedülálló nyelvünknek őrzője és nem szűnt meg munkálkodni Isten és Haza szolgálatában. Így járul hozzá Európa annyira kívánatos, sürgős újra-evangelizálásához. A szentmisén az érsekkel koncelebrált dr. Cserháti Ferenc müncheni plébános, dr. Frank Miklós a Magyar Karitás országos igazgatója, Merka János ifjúsági lelkész, valamint Tóth István egri érseki titkár. Közreműködött a Patrona Hungariae Énekkar Halmos László: Ecce sacerdos; Kerényi György: Győzhetetlen én köszalom; da Victoria: Popule meus kórusművével és Kodály Zoltán Magyar Miséjének két részletével. Az énekkart vezényelte és orgonált Molnár Károly.

A Müncheni Magyar Katolikus Misszió az 50. évforduló alkalmából minden nagyböjti vasárnapon a Damenstift templomban „Új evangelizáció” címmel jubileumi szentmiséket és szentbeszédet szervezett. A megnyitót március 5-én, vasárnap Fejős Ottó főlelkész tartotta, a következő vasárnap a fentebb leírt főpapi szentmisére került sor, a harmadikon Maklári István szári plébános, a nagyböjti lelkinap idei vezetője, a negyedik vasárnap Valentiny Géza prelátus mutatta be a szentmise-áldozatot és mondott szentbeszédet. Április 2-án dr. Bácsváry Róbert SJ, volt németországi főlelkész tartja az elmélkedést és celebrálja a szentmisét.

Szamosi József

Újvidéken, az egyik katolikus temetőben február utolsó vasárnapjára virradóra ismeretlen tettesek vandál pusztítást vittek véghez: 50 síremléket döntöttek le, vagy törtek össze. Nem nehéz kitalálni, a sírkövekről is leolvasható, hogy a sírgyalázás a vajdasági magyarság ellen elkövetett újabb atrocitás.

*

Jövőre az ezeréves fennállását ünneplő Pannonhalmára várják II. Alekszij pátriárkát, az orosz ortodox egyház fejét. Évszázadokra kiható esemény színhelye lehet Magyarország, minthogy itt találkozhat a pátriárka és II. János Pál pápa, a két nagy keresztény egyház feje. Tehát rendkívüli alkalom adódik a testvéri kéznyújtásra, kibékülésre. A találkozóra valószínűleg Kalocsán kerül sor.

KÖNYVESPOLC

VAJDA GYÖRGY MIHÁLY: KELETRE NYILIK BÉCS KAPUJA. KÖZÉP-EURÓPA KULTURÁLIS KÉPESKÖNYVE 1740-1918. Akadémia Kiadó, Budapest, 1994, 210 old.

Időszertiségét nemcsak a nemzeti önismeret fokozódó magyarországi igénye indokolja, hanem az európai integráció korszerű törekvése is. Ennél fogva nagyon fontos napjainkban az Európa közepén élő népek, nemzetek kölcsönös áthatásokkal formálódó történelmének sokoldalú kutatása, bemutatása.

A kiadó ünnepi köntösben, tetszerős nyomdai kivitelben, szép papíron jelentette meg a kiváló tudós, esszéista, irodalomtörténész-kritikus Vajda György Mihály klasszikus értékű alkotását, melyben — az összehasonlító irodalomtudomány kutatási módszereit alkalmazva — elsősorban az osztrák-magyar irodalmi, művelődési törekvéseket ismerteti, de szakavatottan szól a Habsburg-Monarchiában élő egyéb népek (csehek, szlovének, horvátok, szerbek, stb.) nemzeti irodalmi-művészete fejlődéstörténetéről és új tényeket tár fel szellemi kapcsolódásokról, melyekről még a magyar múlt iránt érdeklődők is meglehetősen keveset tudnak. Elismerésre méltó alaposággal és pontossággal tárja fel a tárgyalat korszak történetét, az események előzményeit. A könyv új kutatási eredményeket is tartalmaz; ismeretterjesztő jellegű. Az önmagában is értékes adatközlésen túl, sok fontos forrása a kutatóknak támpontokat kínál. Képzőművészeti gyűjteményükre igényes könyvtáraknak is érdemes beszerezni, mert egyfajta áttekintést ad a közép-európai művészetekről: képkötekként is szolgál. A kérdéskör iránt érdeklődő, művelt olvasók haszonnal tanulmányozhatják: több irányban gazdagítja az értékekre fogékony embereket.

A kötetet lapozva, időrendben, valamint témáról-témára haladva győződhetünk meg

arról, hogy főértéke a mai társadalomtudományok eredményeit felhasználó elméleti munka, melyet szerencsés kézzel színesít a szerző jól megválasztott irodalmi idézetekkel. Történelembe ágyazottan mutatja be Közép-Európa keleti térségének négy évszázadát — 1526-1918-ig —, amikor a Habsburg-ház tartotta kezében a hatalmat és az itt élő népek együttélését az ő uralmuk borította be fényével és árnyékával. Hiteles tudósítást ad a birodalmi főváros, Bécs kezdeményező és közvetítő szerepéről, melyet évszázadokon át a Habsburg-Monarchia népeinek kultúrájában, elsősorban irodalmában véghezvitt.

A több mint 200 fehér-fekete és színes képekkel is gazdagon illusztrált anyag a tárgyalat korszak szellemi életének, kultúrájának hű tükrö. Minden művészeti barátunk is ajánlható. A kötet végén irodalomjegyzék és jegyzetanyag, személynévmutató fontos információkat tartalmaz és segít a tájékozódásban.

A sok érdekességgel szolgáló könyv, amely egyszerre szórakoztató olvasmány is: nagy közönség sikerre számíthat. Örömet fog okozni a történelmet krónikaszíntűen kedvelőknek.

A kötet jelentős hozzájárulás az összehasonlító irodalomtudomány fejlődéséhez és széles körű népszerűsítéséhez. Új megvilágításba helyezi a napjainkban egyre javuló, barátságos osztrák-magyar kapcsolatokat.

Domonkos János

Az olasz katolikus könyvesboltok és kiadók uniója által alapított „Az év szerzője” díjat ezidén Chiara Lubich, a Focolare-mozgalom alapítója nyerte el. Az író könyveit eddig mintegy 20 nyelvre fordították le és több millió példányt adtak el belőle.

Az élet könyvéből

SZERZETESI GYÉMÁNTJUBILEUM

Károlyi Ilona ferences missziós nővér 1995 március 19-én Szent József napján, hálaadó szentmisében mondott köszönetet Istennek a 60 éves missziós munkában eltöltött éveikért.

Ilona nővér budapesti születésű, 18 évesen a missziós nővérek rendjébe lépve, szíve teljes buzgalomával kívánt Isten szolgáló leányaként élni.

Spanyol misszióban a nyelv elsajátítása után, Argentínában 22 éven át leprakórházban folytatta a krisztusi szeretet aktív gyakorlását. Szívében a szeretet lobogva égett és minden félelem nélkül vállalta a missziói küldetést. Egész életében a szív örömeivel és szeretetével végezte minden munkáját. Most, 80 évesen, az északnémet Osnabrück város spanyol missziójában él és fáradhatatlanul tevékenykedik. A mindig vidám, élénk szellemű, szerénykedő Ilona nővér a misszió bevásárlója és a konyha főnöke, a spanyol családok buzgó látogatója, most is csak másokért kíván élni és tevékenykedni. Adjunk hát Istennek, hogy ilyen szép és gazdag étellel ajándékozza meg Ilona nővért és vele minket, akiknek az Isten- és emberszeretet önzetlen példáját nyújtja. Egy kiteljesedett élet Krisztusban, ami minden kereszténynek feladata lenne.

Isten áldása kísérje további életútját.

Lőrinczy Lóránd (Osnabrück)

TÖBB MINT HÁROMSZÁZAN KÍSÉRTÉK UTOLSÓ ÚTJÁRA *

P. Nyers János szalézi atya érettségi után lépett be a szalézi rendbe, és 1947-ben szentelték fel. Miután rendjét feloszlatták, mint gyári munkás és sekrestyés osztozott sok rendtársa sorsában. 1956 neki is a hazátlanság kényerét juttatta. Előbb Klagenfurtban magyar lelkész, majd Iselsbergben a gimnáziumban hitoktató és nevelő.

1960 szeptemberében megkapja kinevezését Grácba és mint a magyar menekültek lelkésze működik a Graz-Seckau egyházmegyében. Stájerországban, Grácba érkeztekor mondta, hogy ő mindenki papja akar lenni. Lett is, hisz jószágos szívében otthonra talált szegény és gazdag, hívő és hitetlen. Ajtaja nyitva állt mindenki számára. Tőle senkisé is távozott üres kézzel, családostól lélekkel. Az igazságot hirdette és semmi sem hozta ki jobban nyugalomból, mint az igazságtalanság. A szeretetet Jézus szent szívéből merítette, s ha hálátlanágot tapasztalt, a Szűzanyánál keresett vigaszt és oltalmat. Hűséges szívvel szolgálta nemcsak egyházát, hanem magyar hazáját is. A szent-istváni örökség jegyében igyekezett magyarságában megőrizni és hitében erősíteni a rábízott honfitársait. Egyik álma megvalósulását, a kápolnaszentelést K a i s e r w a l d-ban már botjára támaszkodva tudta követni. Előrehaladott betegsége ellenére advent első vasárnapjáig hirdette az ígét, teljesítette kötelességét. A kórházból hazatérve, a jó halál kegyelméért imádkozva csak azt kérte, hogy otthonában halhasson meg. Kívánsága teljesült. Február 12-én, délután a magyar mise végén értesültek hívei lelképásztorok elhunytáról. János atya Istennek és emberrel megbékélve, megerősítve a betegek szentségével, egy rendtársa és munkatársa, valamint önfeláldozó, hű ápolója imáitól kísérve adta át lelkét az élet és halál urának, Teremtőjének.

Grácban a szalézi temploma nem tudta befogadni a közelről-távolról összegyűlt pap- és rendtársait, híveit, tisztelőit. A protestáns testvérek élén Mag. Szépfalusi Istvánt láthattuk. Az osztrák szalézi tartományfőnök, Dr. Keler Josef búcsúztatta, majd Dr. Leopold Ágidius mondott köszönetet munkásságáért Weber püspök úr nevében. Dr. László István, volt burgenlandi püspök levelét dr. Kerny Géza, ausztriai főlelkész olvasta fel az ünnepélyes requiemben. A temetési szertartást P. Karl Bleibtreu végezte. Magyar rendtársai búcsúzása után, dr. Zimics Béla, a munkatársak és hívek nevében búcsúzott és szívbemerkoló szavakkal mondott köszönetet a volt lelképásztornak. Mayer Rudolf okl. tolmács, a Christiana Hungaria-, majd dr. Smuk András, az Ausztriai Magyar Egyesü-

* Legutóbbi számunkban hírt adtunk P. Nyers atya haláláról. Most közlésünk kiegészítéseként közöljük ezt a nekrológot.

letek Központi Szövetsége titkára vett búcsút az elhunytól. A Boldogasszony Anyánk és a magyar Himnusz dallama még sokáig olt lebegett a nyitott kriptá felett, amikor a pásztorát vesztett nyáj már elhagyta a temetőt, hogy részvegyen a plébánián az agapén.

János atya életében sokakkal tett jót, sokakat vezetett az Úr asztalához. A temetésen jelenlévő hálás magyarok száma és a magyar misékben résztvevő hívek közötti számbeli különbség, kell, hogy gondolkodóba ejtsen mindannyiunkat. Rendben van ez így, vagy talán én is tehetnék valamit azért, hogy elhunyt lelkészeink álma: a hitet gyakorló és magyarságát megőrző közösség terebélyesedjék, erősödjék.

Amit elmulasztottunk életében, azt pótoljuk legalább halála után.

Ugri Mihály

† UDVARHELYI BÉLA

teológiai és jogi doktor, prelátus

A szentmise bemutatása közben, 1995 február 19-én hívta a Mindenható magához Udvarhelyi Béla pápai prelátust, hogy immár az örök hazában foglalja el helyét.

1913 szeptember 20-án született Budapesten, tanulmányait is ott végezte. 1942 július 12-én szentelték a nagyváradi egyházmegyében. Magyarországon ő is a börtönt járt papok közé tartozott. 1974-ben találkozott Mindszenty kardinálissal Regensburgban, aki így köszöntötte: „Béla, Béla, nemeslelkű barátom! A börtönben találkoztunk: utoljára a hosszas kínzások után”. 1971-től 1986-ig a Regensburg-i Püspöki Tanács tagja és az egyházi bíróságon működött. 15 év alatt 130 házassági pert vezetett, 85 esetben kimondta a házasság érvénytelenségét. Együtt örült és érzett a házassági nehézségekbe jutott emberekkel. Nagy szeretettel segítette az egyházmegye lelképásztori munkájában. Három éve ünnepelte aranymiséjét. 53 évig szolgálta nemes lelkével, tudásával Istent, az egyházat és embertársait.

A temetést Karl Flügel regensburgi segédpüspök végezte, 1995 február 24-én, Bad Reichenhallban. Magyarországi és külföldön élő paptársai nevében Fejős Ottó főlelkész búcsúztatta a hazatért lelképásztort. — Az örök világosság fényeskedjék neki!

*

Február 7-én, 80 éves korában elhunyt André Frossard, francia író és publicista, korunk katolicizmusának egyik legjellegzetesebb alakja. Több mint 30 éven át volt a Le Figaro napilap vezércikkírója és kommentátora. Leghíresebb könyve a „Van Isten, talákoztam vele”, azt mondja el, hogyan lett a fiatal ateista szocialista számára nyilvánvaló Isten létezése. Személyes barátja volt II. János Pál pápának, több könyvet is írt róla, valamennyit számos nyelvre, köztük magyarra is lefordították. A zsidó-protestáns származású Frossard 1940-ben részt vett a francia ellenállásban, a Gestapo 1943-ban elfogta és bebörtönözte. 1987-ben a Francia Akadémia tagjai közé választotta. VR

NÉMETORSZÁG

München: Keresztelés: Winkler Márta Réka, W. József és Márta Erzsébet kislánya 1995 február 26-án, a Damenstift templomban a kereszttség szentségében részesült. Gratulálunk!

Kastl: Keresztelés: Dóry Anikó-Lillyt, D. Zsolt és Emese (Piller) kislányát 1994 november 26-án, a Magyar Gimnázium kápolnájában keresztelte meg dr. Temesszentandrány Péter.

EGYHÁZI MEGEMLÉKEZÉS DREZDA PUSZTLÁSÁNAK ÉVFORDULÓJÁN

A város lerombolásának 50. évfordulóján a zsúfolásig megtelt Hofkirchében mondott szentmisét a város katolikus püspöke, Joachim Reinelt. A püspök prédikációjában a Hegyi Beszéd szavait idézte: „Boldogok a szelídek... — nemcsak a háborúban érvényesek ezek a szavak

Új ruhát akkor kaptam, mikor megszülettem...

KÁRPÁTALJAI MAGYAR GYEREKEK LEVELEIBŐL

Egy téli napon érkeztem a beregszászi internátusba. Este hat óra lehetett. A gyerekek megvacsoráztak és egy gyertya halvány világánál indultak fel a lépcsőn a hálószobákba lefeküdni. Egy kis gregorián aláfestés hiányzott csak ehhez a középkorias képhez, ahogy az imbolygó fényben kísértetiesen libegtek a halvány árnyak. Mindössze annyi történt, hogy a városban szünetelt az áramszolgáltatás, ezért le kellett állítani a kazánokat. S mit tehettek a gyerekek a jéghideg szobákban, bebújtak az ágyba, hogy kevésbé fázzanak.

B. Viktória írja Beregszászról: Anyuval ketten élünk, mivel már hét éve elváltak a szüleim. Apu nem fizet tartásdíjat. Zsebpénzt nem kapok, mivel nem jut rá. De két szelet kenyérnek is örülök, amit elviszek az iskolába. Anyu sokszor ül és gondolkodik, hogy honnan teremtsen elő pénzt.

T. Erika Beregsom: Néhány hónapja meghalt az édesapám. Négyen vagyunk testvérek, édesanyám is beteges. Két nagyobb testvérem munkanélküli. Összes jövedelmünk még 500 forint sincs egy hónapban. Egy pár cipőm van. Jó lenne, ha lenne télizakabám és néha jutna édességre is. Tízórára általában zsíroskenyeret viszek. Még nem jártam messzebb Beregszásznál. Úgy szeretném egyszer Budapestet meglátni!

A. Tamás Beregszászról: Apukám munkanélküli, pedig két szakmája is van. Három vagyunk testvérek, másfél szobás lakásban vagyunk öten. Nincs fürdőszobánk, se vezeték gázunk, nem futja rá. Ha ruhát kell venni, akkor lemondunk a jobb ennivalóról. Ha valaki beteg, elmegy a pénzünk gyógyszerre.

B. Feri Beregújfaluból: Tíz éves múltam. Édesapám traktoros, novembertől márciusig nincs munkája. Édesanyám varrónő, de megszűnt a munkahelye. Így mind a ketten munkanélküliek. A nagyszüleim is velünk laknak, így egyetlen pénzforrás a nagyszüleim nyugdíja. Ketten kapnak 1500 forintot. Ezt kell beszednünk hónapról-hónapra. Egy évvel ezelőtt tűz ütött ki, leégtek a gazdasági épületek, de szerencsére a házunk megmaradt. Nehéz körülmények között élünk, de vannak nálunk szegényebbek is. Új ruhát csak akkor kaptam, mikor megszülettem, azóta abban járok, amit az unokatestvéreim kinőnek. Novemberben kaptam egy pár csizmát. Még egy héti sem tartott. Azóta az anyukám gumicsizmájában járok. Tavaszra még nincs láb- belim, de majd megsegít az Isten és kialakul.

L. Viktória Mezőváriból: Mi nyolcan vagyunk testvérek. Egyszer már voltam Zánkán. Nagyon megtetszett Magyarország, de leginkább Budapest éjszakai fénye ragadt meg. Szerettem Budapestet és az ott élő embereket. Szeretnék még egyszer elmenni Budapestre és látni a Lánchíd kivilágítását. Ez a titkos vágyam.

— hanem ma is, hiszen erőszakot lehet elkövetni a meg nem születettekkel, a halálos betegekkel, a fogyatékosokkal vagy a menekültekkel szemben is” — mondotta.

A szentmisét többen próbálták megzavarni: a templomban baloldali radikálisok transzparenszeket emeltek fel az oltár előtt, és röplapokat osztogattak, „a német tettesek nem áldozatok” jelszavakat kiabáltak. A templom előtt egy csoport Kohl kancellár ellen tüntetett, mert véleményük szerint nem tiltakozott eléggé a csecsenföldi orosz invázió ellen. A csoportokat a biztonsági őrök elvezették.

Az emlékező szentmisén részt vett a szász evangélikus püspök, Coventry anglikán püspöke, és a szentpétervári ortodox püspök is. Németül, oroszul és angolul imádkozták a könyörgéseket a békéért, az igazságosságért, európa ifjúságáért, a hajléktalanokért és a menekültekért.

A szövetséges csapatok 1945 február 13-ról 14-ére virradó éjjel tették a földdel egyenlővé Drezdát. Az áldozatok számát még ma sem lehet pontosan tudni, mert a városban a helybéli lakosokon kívül nagyon sok menekült is tartózkodott. KAP

Másfél éve folyamatosan érkeznek kéthetente 45–50 fős csoportokban a szegénysorsú kárpátaljai gyerekek. Egy-egy egyházközség, iskola látja el őket két héti vendégül. A költségeket adományokból gyűjtjük össze. Április 25-én már a 60. busszal érkeznek a határon túli magyar gyerekek Budapestre. Ha akadna egy-egy busznyi gyereket vendégül látó egyházközség, iskola, közösség, azt kérem címenem jelezzék.

Adományokat a Szent Bernát Alapítvány számlájára kérjük elküldeni: 546-002449-5 OTP, H-1221 Budapest, Kossuth utca 32.

Isten áldjon meg minden segítő szándékot!

Átányi László tanár

H-1119 Budapest, Etele út 23.

MAGYAR KATOLIKUS ÚJSÁGÍRÓK NYILATKOZATA

A Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége 1995 március 11-én tartott tanulmányi napján a sajtószabadságról rendezett vitafórumot. Ezen a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége (MAKÚSZ) nevében Rosdy Pál, valamint Kereszty András, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége ((MŰOSZ) elnöke, Kócsa Csaba, a Magyar Újságírók Köre (MŰK) elnöke és Kornstein Gábor, a Magyar Sajtószakszervezet elnökegi tagja, fejtették ki véleményüket. A kialakult vitában a hozzászólók többször érintették a médiatörvény legújabb tervezetét, majd megállapodtak, hogy a négy sajtószervezet mindegyike áttekinti a kormány törvényjavaslatát és kialakult véleményét megküldi a többieknek további tanulmányozás és egyeztetés céljából.

A Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének alapvető kifogása a tervezet ellen, hogy az nem a tájékozódás, hanem a tájékoztatás szabadságára helyezi a hangsúlyt; áttekinthetetlen, tisztázatlan és túlpolitikált az elektronikus médiumok felügyeleti rendszere; diszkriminálja a vallási és felekezeti műsorokat.

A MAKÚSZ a leghatározottabban eltiltja az MTV, a Magyar Rádió és a Duna TV közös kuratórium alá helyezését, vagyonuk összevonását. Az ilyen struktúra óhatatlanul a közszolgálati tömeg-tájékoztatás monopolizálásához vezetne. Mindhárom legyen külön alapítvány, külön kuratórium felügyelete alatt. A Duna TV külön szervezete és pártsemleges szelleme megőrzendő.

A MAKÚSZ választmánya támogatja az 500 ezer szlovákiai magyar hívő nevében II. János Pál pápához intézett levelet, amelyet Bartal Károly Tamás jászóvári premontrai apát és Lénár Károly plébános nyújtottak át a Szentatyának, és amelyben kéri, hogy a szlovákiai püspöki kar bővíljen ki egy olyan megyéspüspökkel, aki a magyar anyanyelvű hívők lelképásztori gondozásának feladatait látná el.

HAZAHÍV A HARANGSZÓ!

A József Attila Ifjúsági Klub (JAİK) nevében tisztelettel meghívjuk az egykori tagokat, pártolókat, rokonszenvezőket 31 éves találkozónkra, melyet

1995 JÚNIUS 24–27-ÉN TARTUNK POZSONYBAN.

Ebben az évben emlékezzünk Mécs László papköltő 100. születésnapjára és várjuk a Szentatya látogatását szülőföldünkre. Kérjük az érdeklődőket, hogy május végéig jelezzék nekünk részvételi szándékukat a következő címen:

Kajlová Julie (Zsülie), Hronská 8. 82107 Bratislava, Slowakei.

„A Világ Királynője nagy engesztelő mozgalomra főpásztori áldásomat adom.“

„Főpásztori óhajom, hogy a magyar engesztelésnek szentély épüljön.“

Mindszenty

FELÉPÍTÉSRE VÁR SZERETETT FŐPÁSZTORUNK ÓHAJA!

Rajtkun a sor kiállni ISTENÉRT, EGYHÁZÉRT, HAZÁÉRT!

Felvilágosítás / adományok:

„Svábhegyi Világ Királynője Engesztelő Kápolna Egyesület“, H-1098 Budapest, Ecséri út. 4.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!
Olcsó áron raktárról. — Kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2. 90478 NÜRNBERG.

Budán közel a Várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazlátogatóknak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 093 33 20 34 (Svájc).

BEATRIX PANZIÓ! H-1021 Budapest, Széher út 3. Tel./Fax: 0036-1-1763 730 és tel.: 2750 550. Szeretettel várjuk az „Év panziója“ díjat nyert családias szállodánkban, zöldövezetben, de közel a központhoz. Program szervezés, zárt autóparkoló. Szállodai színvonal — féláron!

Kulturált, magyar származású, német állampolgár, 37/178/77, a kölni Ford üzem autószerelője, megismerkedne házasság céljából csinos hölgygel. Fényképes leveleket várok! Cím: Gabriel Dörner, In der Taufe 2, (D) 51427 Bergisch Gladbach.

Megjelent „Cserkeles az életem“, gr. Bolza Antal őregszár hazai és 4 világrészbeli politikai, katonai és vadászalandjairól. Díszes keménykötéses, a szerző fotóival. Megrendelhető kívánságra dedikálva utánvét-portóval 30.— DM. Cím: A-9010 Klagenfurt, Pf. 42. Fax: 0043-463-57 881-73.

Megbízható pontos, referenciával rendelkező építési vállalkozó felújítja lakását. Rezsneki Lajos, H-1036 Budapest, Pacsirtamező u. 16. II/7. ☎ 0036 1 188-4081.

Férjhezmenne budapesti reprezentatív, komoly gondolkodású, lelkiében gazdag Éva húgom, 42/160/52 és leánya Andrea, 20/168/58, középfokú angol tudással. Kizárólag Ausztráliából várják, jómegjelenésű, komoly egzisztenciával rendelkező magyarul is beszélő urak bemutatkozni levelét. Kaland kizárva. Cím: dr. Barabás Béláné, H-2330 Dunaharaszti, Szondy György út 25.

Megrendelhető Gaál Zoltán könyvei: Pápai könyv I-II., 200.—ATS, 40.—DM, 25.—USD; Westungarn und Österreich, 100.—ATS, 25.—DM, 15.—USD. Csorna, Schulen, Kostbarkeiten, Sehenswürdigkeiten, 100.—ATS, 25.—DM, 12,50 USD. **Átutalás: nemzetközi postautólevélre vagy bankkötőre:** Magyar Külkereskedelmi Bank Rt., H-9002 Győr, Bécsi kapu tér 12, P. 444, Ungarn. ÖSH/ATS: 419-0051-891-25; DEM: 407-0051-891-25; és USD 401-0051-891-25, (Name, Adresse).

Németországban élő, csinos, teltkarcsú, 38 éves, 168 cm magas, független magyar nő ezúton keresi komoly, intelligens, nemdohányzó, független, kb. 40 éves férfi ismeretséget, aki szintén komoly, őszinte kapcsolatra vágyik. Hobbik: autóvezetés, utazás, zene, mozi, színház, főzés, kirándulás stb. Válaszleveleket „Schwarzwald“ jellegre a kiadóba kérek.

Budán, 83 m²-es öröklakás, konyha, fürdőszoba, (telefon), eladó! Ár: 70.000.— DM. Érdeklődni: ☎ (D) 022 03 6 63 93 szám alatt.

A Balaton északi partján, Csopakon, csendes helyen, új kertes nyaraló kiadó 4—5 személy részére, napi 100 DM-ért. 2-ágyas, ill. 1-ágyas szoba, fürdőszoba, konyha és főzési lehetőség. ☎ (H) 0036 96 322 417.

Budapest belvárosában 54 m²-es összkomfortos lakás eladó! Érdeklődni: Pfeifer Ferenc, H-1137 Budapest, Szent István park 26. Telefon: (H) 0036 1 129 4772.

Budapesten, Kőbánya zöld területén, 6 lakásos társasházban komplett berendezett, felújított, garázsos (28 m²), telefonos, parabola-antennás, összkomfortos, 3 szobás lakás (72 m²), központ 10 perc, hosszabb időre kiadó, vagy eladó. Ár: 500 DM, illetőleg 75.000 DM. Érdeklődni: Bencsik István, Menzinger Str. 1, D-80638 München. ☎ (089) 17 73 35. (D)

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. 80336 München. Goethestr. 32.

UHU - VILLA - PENZIÓ

H-1025 Budapest, Keselyű I / a.
☎ 0036 1 275 1002, fax: 0036 1 176 3876
Budán gyönyörű környezetben várjuk családias penzióknba a pihenni vágyókat. Kényelmes, fürdőszobás, telefonos, tv-s, teraszos szobák Parkolás zárt kertben. Törzsvendégeknek kedvezmény!

„T É T É N Y“ Ungarische Spezialitäten
Kreitmayrstr. 26 · 80335 München
Telefon: (0 89) 1 29 63 93

Badacsonyi szürkebarát	7.80
Debrői hárslevelű	6.80
Boglári Chardonnay	7.50
Alföldi olaszrizling	6.20
Soproni kékfrankos	6.80
Villányi kékfrankos	9.80
Villányi Cabernet	10.80
Villányi rizling	8.95
Alföldi kékfrankos rosé	6.20
Alföldi rosé	6.20
Tokaji szamorodni	12.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji aszú 4 puttonos	17.—
Tokaji aszú 5 puttonos	20.50
Kecskeméti barackpálinka	29.—
Cseresznyepálinka	25.50
Vilmos körte-pálinka	29.—
Császárkörte	21.50
Unikum	27.50
Hungaria brut	12.—
Tarhonya, kockatészta nagy	3.80
Paprika káposztával	5.—
Paprika káposztával nagy	11.—
Májjas-, véres hurka, disznósajt per kg	12.50
Tokaszalonna	15.—
Füstöltzalonna	10.—
Tepertő	10.—
Friss kolbász	16.—
Házi kolbász	23.—

● Üvegárut nem szállítunk! ●

APOLLO DEMENAGEMENTS

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúlra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Összes nyugati és keleti államokba oda és vissza szállítunk! Magyaroknak árkedvezmény!

APOLLO DEMENAGEMENT

4 bis, route des Jeunnes
CH-1211 Genève 26
Telefon: 022/3 43 22 46.
FAX 022/3 42 24 75

Magyarul is beszélünk!

Privát cím: Keresztes László
58, route Veysrier,
CH-1227 Carouge / Genève
☎ 022/3 42 98 36 este (7 óra után).

Kiadóhivatalunknál kapható:

- Árpád-házi Szent Erzsébet élete (videokazetta magyarul, 40 perces, VHS, PAL) 30.— DM
 - Lourdes-i zárókönyv (dr. Szabó József összeállítása) 7.— DM
 - Lourdes — Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes képpel) 25.— DM
 - Lourdes, Kereszt út, (videokazetta magyarul, 50 perces, VHS, PAL) 30.— DM
 - Lourdes-i üzenet — elmélkedések magyar nyelven kazetta, dr. Szabó József összeállítása) 10.— DM
 - Patrona Hungariae, (színes zománclevegény) 3.— DM
 - Szállításnál + portóköltséget számítunk.
- Megrendelhető:
Ungarische Katholische Delegatur
E L E T Ű N K kiadóhivatala
Landwehrstr. 66 D-80336 München.

ÚJ POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMUNK D-80336 München.

MAGYAR PENZIÓ, DINO (Lugano közelében). ☎ (CH) 0041 91 91 39 79.

MAGYAR SZENTMISÉK

BÉCSBEN minden vasár- és ünnepnap 10.30 órakor, a Német Lovagrend, Árpád-házi Szent Erzsébetről elnevezett templomban. Első kerület, Singerstr. 7. szám, (Deutsch-Ordenskirche). A templom bejáratát ajtaja a kapun belül jobbra.
Hegyi György lelkész

* FIGYELEM! HELYVÁLTOZÁS! *

GRÁCBAN, a hónap első vasárnapja kivételével minden vasár- és ünnepnap, 10 órakor új helyen, a Welsche-templomban (Griesplatz) tartunk szentmisét, melyre a Grácban és Stájerországban élő, valamint az idelátogató magyarokat szeretettel hívja és várja
P. Nyers János lelkész

PÁRISZBAN minden vasárnap 11 órakor: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010. Metro: République és Jacques Bonsergent.

ZÜRICHBEN minden vasár- és ünnepnap 10.15 órakor, a Szent Antal templom alagsorában. Minervastr. 60. Vizauser Ferenc lelkész

MÜNCHENBEN minden vasár- és ünnepnap 10.30 órakor a Damstift-templomban.
Dr. Cserháti Ferenc plébános

ROSENHEIMBEN minden hónap 2. és 4. vasárnapján, 11.00 órakor a Rossacker-kápolnában.
Fehér István s. lelkész

Münster-, Paderborn- és Osnabrück egyházmegyékben mindenütt havonta egyszer. Első vasárnap: **HAGENBEN** 10.30 órakor a St. Josef Hospital kápolnájában **MENDENBEN** 15.30 órakor a Heilige Kreuz templomban (Battenfeld). Második vasárnap: **OSNABRÜCKBEN** 11.00 órakor, **Pernickel-Mühle, Mühlenstr.** Harmadik vasárnap: **BIELEFELD**, 15.30 órakor a St. Josef templomban, August-Bebel-Str. 9. Negyedik vasárnap: **MÜNSTERBEN** 11.00 órakor a Ferencesek templomában Hörsterplatz. **MARLBAN** és **ARNSBERGBEN** külön megbeszélés szerint. Misszióink telefonszáma: (0251) 32 65 01, Bagossy atya.

BERLINBEN minden hónap 4. vasárnapján 16 órakor, a „Kirche zum Hl. Kreuz“-ban, Hildegardstr. 3, Berlin-Wilmersdorf.

FRANKFURT-Rödelhimben, a hónap 2. és 4. vasárnapján, 15.30 órakor, a St. Raphael templomban, Ludwig-Landmann-Str. 365.

MAINZBAN a hónap 1. vasárnapján, 12.15 órakor az Olasz Misszió templomban, Emmenrathstr. 15.

WIESBADENBEN a hónap 2. vasárnapján 10.30 órakor az Olasz Misszió kápolnájában, Platter Str. 5.

DARMSTADTBAN a hónap 4. vasárnapján, 10.45 órakor Griesheimban a Szt. Kereszt templomban, Friedrich-Ebert-Str. 58.

GIESSENBEN a hónap 3. vasárnapján, 10.30 órakor, a Szt. József kórház kápolnájában, Liebigstr. 24. Takács Pál plébános

BURGENLAND ÖRVIDÉK
Unterwart, Alsóörött: minden vasár- és ünnepnapon 8.00 és 9.15 órakor.
Oberwart, Felsőörött: az altemplomban 10.15. Oberpullendorf, Felsőpulyán: a Szent Ferenc templomban 8.45 órakor.
Mittelpullendorf, Középpulyán: 10.00 órakor.
Siget i. d. Wart, Örszigeten: karácsony, húsvét, pünkösöd és Szent László napja utáni vasárnapon, 10.15 órakor.
A hírs búcsújáráhelyen Boldogasszonyban (Frauenkirchen): augusztus 15-én, 12 órakor.

É L E T Ű N K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkésziség
Landwehrstraße 66 · 80336 München.
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Felelős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkésziség
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. András Mária, dr. Bogyay Tamás †,
Boór János, dr. Frank Miklós, Kovács
K. Zoltán (Budapest) és Szamosi József
(olvasó- és tördelő szerkesztő).

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstraße 66 · 80336 München.
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: P. János Szőke.

Verantwortl. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.— vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúlra légipostával DM 40.—

Lapzárta minden hónap 15-én
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgiroamt München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 89
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerel GmbH
Ferchenbachstraße 88 · 80995 München.

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsekk-kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München. — Sonderkonto: Postgiroamt München, Konto-Nr.: 606 50-803, BLZ 700 100 80.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1994 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés	DM
ára soronként (kb. 40 betű)	7.—
Jellege portóval	7.—
Külön kívánásokokat esetenként árazunk.	
Üzleti hirdetések soronként	10.—
Nagybetűs (kétsoros) sor	20.—
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Egymásutáni háromszori hirdetés esetén	10 százalékos kedvezmény.
Egymásutáni hatszori hirdetés esetén	20 százalékos kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén	25 % kedvezmény.
Hirdetések határideje minden hónap 15-e, befizetve!	

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: Joseph DANI, Deer Valley, P.O.Box 43126, Calgary, Alta T 2 J 7 A 7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő: „É L E T Ű N K“. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekkeket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.— DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

Megjelent! Megjelent!

LOURDES-i csodák és gyógyulások. Dokumentumfilm hat csodásan meggyógyultal. (Videokazetta magyarul, 90 perces, VHS, PAL). Ára: 40.— DM. Megrendelhető kiadóhivatalunknál.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

ANNEMARIE SCHWARZ hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar fordítást és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szöveget is. 40479 Düsseldorf, Camphaustr. 14. Tel.: (0211) 44 22 40. Fax.: (0211) 44 28 16.

MAGYAR VIDEÓK 30.— DM-től, ADÁMFI, Pf. 29, D-52001 Aachen, ☎ Fax (0241) 17 33 58.

Bogyay Tamás:
MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETE TÁVLATBÓL
a Mérleg Bécs-Budapest-München kiadásában. 184 old., 4 térképpel, kartonkötésben. Ára 15.50 DM + portó.
Megrendelhető a KUPA, Distelfinkweg 21, D-81249 München címén.
Üzenetrögzítő / Fax: 0049 89 / 8 64 35 73.

Szamosi József:
VIRÁGSKÖNYVEM
- Színes riportok a természetből - 64 old.
PASZIÁNSZ
- Csevegések, játékok, napló (1945-46) 172 oldal.
MŰLHATATLAN MŰLT
- Új és régi versek. - 186 oldal.
Egy-egy könyv ára portóval 20.— DM (bankjegyben).
Megrendelhet a szerző címén:
Elektrastr. 7/b. 81925 München.